

ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА НА
РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС
2012 г.

I- ЗА СЪДА

Кадрова обезпеченост

Щатът на Районен съд- гр.Бургас по щатно разписание, утвърдено от ВСС от последните четири години включва : 30 щ.бр. съдии, 3 щ.бр. държавни съдебни изпълнители, 5 съдии по вписванията и 66 съдебни служители /обща и специализирана администрация/.

Към м.януари 2012г. съставът на Районен съд Бургас е попълнен , както следва: 29 магистрати, 3 държавни съдебни изпълнители, 5 съдии по вписванията и 64 съдебни служители .

С решение на ВСС по протокол № 27/05.07.2012г е увеличена щатната численост на РС-Бургас с 2 щатни бройки съдебни служители на длъжност „съдебен деловодител”. Със Заповед № ЛС-И -708/28.09.2012г на Министъра на правосъдието е увеличена щатната численост с 1 щатна бройка ДСИ.

В края на годината щатната численост е 30 щ.бр. съдии, 4 щ.бр. държавни съдебни изпълнители, 5 съдии по вписванията и 68 съдебни служители /обща и специализирана администрация/.

При тези щатни бройки, **към м.декември 2012г.** съставът на Районен съд Бургас е попълнен , както следва : 30 магистрати, 3 държавни съдебни изпълнители, 5 съдии по вписванията и 67 съдебни служители/ като се има предвид , че две щ.бр. са освободени на 29.12.2012г. и това се отразява в щатното разписание за м.януари 2013г.

МАГИСТРАТИ.

Съдът се ръководи от Председател и двама заместник-председатели, от които единият отговаря за гражданско отделение, а другият за наказателно. Съдиите са разделени на две отделения – наказателно и гражданско. 17 съдии разглеждат граждански дела и 13 наказателни дела.

Със заповеди на Административния ръководител на БОС са командирани в РС-Бургас - за целия период съдия Диляна Йорданова - съдия в РС-Царево, за периода от 01.01.2012 до 30.06.2012г.; Дарина Николова - мл. съдия в Окръжен съд – Бургас за периода от 01.01.2012 до 30.06.2012г.; Асен Радев - мл. съдия в Окръжен съд – Бургас за периода от 01.01.2012 до 30.06.2012г.; съдия Георги Грънчев - съдия в РС-Карнобат за периода от 01.04.2012 до 31.12.2012г.; за периода от 26.03.2012 до 30.06.2012г.- съдия Димитър Димитров от Районен съд – Поморие; за периода от 23.04.2012 до 05.06.2012г. Невена Ковачева- мл. съдия в Окръжен съд –Бургас; за периода от 23.04.2012 до 19.08.2012г., Мартин Стаматов – мл. съдия в Окръжен съд –Бургас, за периода от 05.11.2012г. до 31.12.2012г. Николай Гемеджиев съдия в РС-Айтос.

Считано от 06.06.2012г. съдия Дарина Николова, съдия Асен Радев и съдия Невена Ковачева встъпиха в длъжност съдия в Районен съд – Бургас. Считано от 17.07.2012г. встъпи в длъжност съдия в Районен съд – Бургас - Калин Кунчев.

Със Заповед № 1008 от 20.05.2009г. на Председателя на ВКС, считано от 01.06.2009г. към настоящият момент в СРС е командирована съдия Петя Стоянова.

Със заповеди на Административния ръководител на АС-Бургас от състава на Районен съд-Бургас са командирани в Окръжен съд-Бургас за периода от 01.01.2012г. до 31.12.2012г. съдия Яни Гайдурлиев съдия в РС-Бургас и съдия Пламена Костадинова Георгиева-Върбанова за периода от 01.01.2012г. до 31.12.2012г.

Видно от изложеното кадровите проблеми продължават да се разрешават с командироване на магистратите в различните органи на съдебна власт, с което проблемът се разрешава само временно.

Считано от 24.02.2012г. съдия Чавдар Димитров встъпи в длъжност съдия в Административен съд - Бургас и считано от 23.04.2012г. съдия Иво Добрев в Окръжен съд – Бургас. Считано от 02.05.2012г съдия Ивайло Иванов встъпи в длъжност съдия в Районен съд –Провадия.

С решение на ВСС в ранг „съдия в апелативен съд” са повишени магистратите Димана Кирязова-Вълкова, Искър Искърров, Моника Яханаджиян, Мая Стефанова в ранг „съдия в окръжен съд” съдия Георги Иванов.

С Решение на ВСС по протокол № 27/05.07.2012г съдия Райна Кирязкова придобива статут на несменяемост.

В Държавната съдебно-изпълнителна служба от началото на 2009г. работят трима държавни съдебни изпълнители. Със Заповед № ЛС-И - 708/28.09.2012г на Министъра на правосъдието е увеличена щатната численост с 1 щатна бройка ДСИ. Обявен е конкурс от Министерство на правосъдието за заемане на свободния щат, но към настоящия момент конкурсът не е приключил.

Съдиите по вписвания са 5, но при тях промени в числеността и поименното заемане на щата няма.

СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Съобразно приетите от ВСС критерии, съотношението на броя на служителите към броя на съдиите е следното :

- специализирана администрация/магистрати- 1,9
- служители общо/ магистрати, вкл.СИ- 2,00

По щатно разписание, **съдебните служители** в РС-Бургас към м.декември 2012г. са 68.

Считано от 01.02.2012г. е назначена Димитрина Боева на длъжност “чистач” в РС-Бургас, от същата дата е прекратено трудово правоотношение с Марина Димитрова Димова на длъжност ”съдебен секретар-протоколист” поради дисциплинарно уволнение, която считано от 22.10.2012г. е възстановена на длъжността с Решение на съда. От 13.02.2012г е назначена Стиляна Савова Михилова на длъжност “ съдебен администратор” в РС-Бургас.

Считано от 27.03.2011г е прекратено трудовото правоотношение с Петя Станчева-Минкова на длъжност “съдебен секретар” по взаимно съгласие. От 01.06.2012г. Тодорка Михова е преназначена от длъжност ”съдебен деловодител”. От 30.09.2012г Николинка Тодорова е преназначена от длъжност „съдебен секретар” на длъжност „съдебен деловодител”. След провеждане на конкурс от 11.10.2012г е назначена Ваня Петкова на длъжност ”съдебен секретар” на срочен трудов договор, от 15.10.2012г е назначена Даниела Александрова на длъжност „съдебен деловодител” и от 01.11.2012г. е преназначена Гургана Стефанова от длъжност „призовкар” на длъжност” съдебен секретар”.

Считано от 29.12.2012г. е прекратено трудовото правоотношение с Ганка Ангелова, на длъжност “съдебен деловодител” и Желязка Златева , на длъжност “призовкар” по взаимно съгласие поради навършване на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Назначаването на съдебните служители се осъществява след провеждането на конкурс при спазване на всички изисквания, поставени с нормативните актове и допълнително установени с Вътрешните правила.

Администрацията е обособена в обща и специализирана, съгласно Правилника.

Специализираната администрация е организирана в: “Регистратура”, “Регистратура СИС”, “Регистратура-Класифицирана информация”, “Наказателно деловодство”, “Гражданско деловодство”, “Архив”, “Съдебни секретари”, “Бюро за съдимост” , “Връчване на призовки и съдебни книжа” и “Деловодство към ДСИ”. В тези служби работят общо 58 служители. Съдебните служители се ръководят от съдебния администратор. Двама са завеждащи наказателно и гражданско деловодство,

25 са съдебните деловодители, 24 са съдебните секретари-протоколисти, 6 са призовкарите, 1 „главен специалист–класифицирана информация”.

Общата администрация се състои от 6 души- съдебен администратор, главен счетоводител, административен секретар, системни администратори-2 и мл.специалист ”финансово управление”.

Техническите длъжности също са заети - 3 чистачки и 1 шофьор.

През изминалата година броят на съдебните служители е увеличен с двама деловодители, които са разпределени един в гражданско деловодство и един в наказателно деловодство. Независимо от увеличаване на щатната численост с 2 щатни бройки увеличението на делата през последните години три години е над 60%, поради което броят на служителите и магистратите е неадекватен на натоварването и недостатъчен за качествено обслужване на гражданите.

През настоящата година Районен съд – Бургас работи с деловодната програма на „Информационно обслужване” АД. Забелязва се, че извличането на неточна информация от програмата е в резултат на продължаващото непълно и неточно въвеждане на данни от служба „Регистратура” и двете деловодства, поради което след установени грешки се налага разглеждане на въведените данни за отстраняване на допуснатите пропуски. Служителите не обръщат достатъчно внимание при въвеждането на данните, поради което следва да се предприемат мерки в тази посока.

Разпределението на делата на принципа на случайния избор се осъществява с програмата на ВСС, като за целта са изготвени Вътрешни правила за случайното разпределение на делата. Стриктно се следи за спазването на принципа за случайния избор и не се допускат отклонения от Вътрешните правила.

Магистратите и съдебните служители са обезпечени с необходимата техника, за която се полагат усилия периодично да бъде подновявана. Материалната обезпеченост на служителите и магистратите е на много добро ниво, недостатъчни са средствата за извършване на наложаци текущи ремонти, но въпреки изпратените нарочни искания до ВСС не е разрешено извършването на такъв разход, поради недостатъчност на бюджетните средства.

Предприети са действия за създаване на електронни папки на делата, като след всяко съдебно заседание или написан съдебен акт се извършва присъединяване на съответния файл в електронната папка. Все още поради големия брой на делата и неадекватния брой на съдебните служители, тази дейност не може да обхване всички документи по делата. От началото на 2013г. започнаха да се присъединяват и обвинителните актове по наказателните дела от общ характер. Действията в тази посока следва да продължат, тъй като създаването на електронните дела е една от първите стъпки към електронното правосъдие, което надяваме се в близко време ще стане реалност. Въведени са вътрешни правила за електронно призоваване, като допълнително са изпратени писма до държавните учреждения и ЮЛ със значителен брой дела в Районен съд-Бургас за възможността да бъдат призовавани по електронен път, но прави впечатление малък брой от тях се възползват от тази възможност.

В Районен съд-Бургас, с оглед улесняване на гражданите се въведоха POS-терминални устройства за заплащане на държавните такси, за което има утвърдени вътрешни правила, установяващи процедурата, свързана с отчитането на постъпилите държавни такси.

Системата за финансово управление и контрол е попълнена със съответните Вътрешни правила, които постоянно се актуализират в съответствие със законодателни изменения и подобряване организацията на работа в съда.

Съдът поддържа актуална интернет-страница, в която се отразяват насрочените съдебни заседания, вътрешните правила, имащи отношения пряко към гражданите, изготвените съдебни актове, анкета, имаща за цел извеждане на проблемите и подобряване обслужването на гражданите и друга актуална информация, свързана с дейността на съда.

Съдът има разписана медийна политика. Съвместно с Окръжен съд –Бургас се обособи пресофис с цел подобряване комуникацията с медиите. Положиха се усилия, но все още има много да се работи с оглед повишаване на доверието към съдебната система и по-доброто и разбираемо за гражданите отразяване на работата на съдилищата.

В изпълнение на Заповед на административния ръководител на БОС беше извършена проверка в Районен съд-Бургас относно разпределяне, образуване, насрочване, разглеждане на делата -организация и срокове, администриране на делата, срочност на постановяване на съдебните актове, дела от предходни периоди - справки, причини за неприключване, спрени дела – причини, деловодна дейност - срочност при обработване на делата, надлежно водени деловодни книги, съобразно ПАРОВАВАС, спазване на чл. 89 от ПАРОВАВАС и чл. 9 от ЗСВ. Проверката касаеше периода от 01.07.2011 г. до 30.04.2012 г. и обхваща гражданското и наказателното отделение. В резултат на проверката не се констатираха съществени пропуски. Особено висока оценка е дадена на гражданско отделение заключаваща се в следното”.... *нивото е изключително високо и с това качество на работа съдът е достоен да се нареди след най- успешните районни съдилища в страната*”.

П.БРОЙ ДЕЛА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ /новообразувани, заварени от предходен период/, СВЪРШЕНИ-ПО СЪЩЕСТВО И ПРЕКРАТЕНИ. ОСТАНАЛИ НЕСВЪРШЕНИ- ПРИЧИНИ. СРАВНЕНИЕ С ПРЕДХОДНИТЕ ГОДИНИ/ с процентно съотношение/- общо дела , граждански дела, наказателни дела

1. ОБЩО

Движението на делата в БРС е отразено във формата- таблица “Годишен отчет за работата на РС-Бургас през 2012 година”.

През 2012г. са постъпили **общо 16120 дела** – новообразувани. През 2011г. са постъпили **-16936 дела**, през 2010г. са постъпили **16768 дела** . Прави впечатление, че общият брой на делата е намалял, за разлика от тенденцията през предходните три години, когато броят на постъпващите през годината дела драстично се увеличи. Намалението е с 816 дела, при увеличение от 2009г. със 168 дела от 2010г. и с 3284 дела повече от 2009г.

Висящи към 01.01.2012г. /т.е. останали несвършени от предходен период/ са били 1997. За 2011г. са били 2066. За 2010г. са били 1774.

Към края на отчетния период останалите висящи са 2009 дела или 12% от разгледаните през годината, което е с 2% повече от предходния отчетен период.

През 2012г. са разгледани общо 18 037 дела.

От разгледаните 18 037 дела, свършени са 16 028, или 88% от всички разгледани дела.

От тях: със съдебен акт по същество – 13788 дела или 76% от всички свършени дела. 86 %за миналата година

В тримесечен срок са свършени 14 153 дела – 88% от свършените дела и 78% от разгледаните дела.

Над тримесечния – 1875 / 10% от разгледаните дела/.

От висящите към 31.12.2012г. -2009 дела, 111 са гражданските дела от предходни години, както следва : несвършени над 5 години -3, от 3-5 години-12 и от 1-3 години 96 граждански дела и 4 са наказателните дела от предходни години. В

сравнение с предходната година броят на най-старите дела е намалял, но се е увеличил броят на делата с продължителност от 1-3 години.

При анализ на причините, извършен към 31.12.2012г., се установяват следните обективни такива за висящността им все още:

1. По отношение на наказателните дела от минали години:

НЧХД № 3408/2011г.- отлагане на делото, поради неявяване на защитник в резултат на заболяване или служебна ангажираност, множество искания по доказателствата.

НЧХД № 3322/ 2010г.- многократни отлагания от страна на тъжителите с представяне на болнични листи, прекратено на 14.01.2013г., поради неявяване на тъжителя и повереника му.

НЧХД № 4721/2011г. –образувано на 19.12.2011г., отлагане на делото, поради неявяване на защитник в резултат на служебна ангажираност, множество искания по доказателствата.

НЧХД №4826/2011г. –отлагане, предвид искания по доказателствата и служебна ангажираност на адвокатите, делото е приключило на 21.01.2013г. с определение за прекратяване на делото.

За втора поредна година прави впечатление, че неприключилите дела от предходна година са от частен характер, като по-бавното им приключване се дължи на недобросъвестното поведение както на тъжителя, така и на подсъдимия, правят се множество искания по доказателствата, които не се изчерпват в едно или две съдебни заседания, а всяко съдебно заседание се правят нови и нови искания, което съответно води до отлагане на делото. Липсата на основание за отказ на ненавременни направени доказателствени искания води до посочения резултат.

2. По отношение на гражданските дела от минали години:

Несвършени над 3 години- 15 дела /21бр./

От 1 до 3 години- 96 бр. /66бр./

В сравнение с предходната година броят на най- старите дела е намалял, но се е увеличил броят на висящите дела от една до три години. Причините за висящността им е, че са били спрени, част от тях са възобновени през отчетния период. Не малка част са съдебни делби, чието решение по допускане на делбата е предмет на инстанционен контрол или такива, които се намират във втора фаза след инстанционен контрол на първата фаза.

3. По отношение на останалите висящи към 31.12.2012г. от 2012г. дела :

- Останалите 1894 дела от несвършените са от постъпилите през 2012г. и причината за този брой останали несвършени дела е постъплението през последните месеци на годината. Така например, през м.октомври, ноември и декември 2012г. са постъпили 740 граждански дела, 2428 частно граждански дела и 1296 наказателни дела , т.е. за последните три месеца общо са постъпили 4608дела, което е почти 600дела повече от средното постъпление в съда за тримесечие. Обективно е невъзможно приключването на делата 100%, тъй като само за месец декември са постъпили 1399 дела, от които 211 граждански, 92, -НОХД, 206- НАХД. Разглеждането на тези дела е обвързано със спазване на срокове за призоваване, за връчване на книжа и др. в съответствие със съответните процесуални закони, което поставя в невъзможност приключването им в едномесечен срок.

Причините за отлагане на делата са същите като предходните години:

1.отлагане за събиране на нови доказателства, процесуалните възможности за допълнителни становища и искания на страните по реда на чл.143, чл.144 и чл.146 ал.3 от ГПК; неизготвени в срок заключения по назначени експертизи, което най-често се

дължи на ограничения кръг специалисти, включени в списъците на вещите лица /напр. геодезисти, архитекти/ и тяхната прекомерна натовареност; в по-редки случаи нередовно призоваване на страни, свидетели и вещи лица; молби на страните и процесуалните им представители за отлагане на делата по реда на чл.142 ал.2 от ГПК; неизпълнение на задължения на трети на процеса лица за представяне на документи по реда на чл.192 от ГПК; оспорване на заключения от експертизи, налагащо извършване на повторни и допълнителни експертизи; молби на страните за предоставяне на възможност за постигане на спогодба по спора; и др.

2. по „други причини”, които представляват неявяване на подсъдим или свидетел, молба за отлагане или неявяване на адвокат, молба за организиране на защита в хода на процеса, молби за отлагане с цел възстановяване на щети и постигане на споразумение или помирение при наказателните дела от частен характер, представяне на болнични листи за заболяване на подсъдимите или техните адвокати, съдебни поръчки-изпълнението, на които изисква значителен период от време и това забавя производството. В същото време отново следва да се отбележи, че правораздавателния процес се осъществява въпреки голямото увеличение на броя дела при непроменен щат.

За сравнение : През 2012г. свършени са били общо **16028** дела, или **88%** от всички разгледани (от които 13788 със съдебен акт по същество и 2240 прекратени). В 3-месечен срок са били свършени 14153дела, което е **88%** от всички свършени дела, останалите 1875 или **12%** са били свършени над тримесечния срок. Висящи към към 31.12.2012г. са останали 2009.

През 2011г. свършени са били общо 17085 дела, или **90%** от всички разгледани (от които 14634 със съдебен акт по същество и 2451 прекратени). В 3-месечен срок са били свършени 15191дела, което е **89%** от всички свършени дела, останалите 1894 или **12%** са били свършени над тримесечния срок. Висящи към към 31.12.2011г. са останали 1917.

През 2010г. свършени са били общо 16476 дела, или **89%** от всички разгледани (от които 14149 със съдебен акт по същество и 2327 прекратени). В 3-месечен срок са били свършени 14760дела, което е **90%** от всички свършени дела, останалите 1716 или **10%** са били свършени над тримесечния срок. Висящи към към 31.12.2010г. са останали 2066.

През 2009г. свършени са били общо 13084 дела, или **88%** от всички разгледани (от които 11248 със съдебен акт по същество и 1836 прекратени). В 3-месечен срок са били свършени 12063 дела, което е **92%** от всички свършени дела, останалите 1021 или **7%** са били свършени над тримесечния срок. Висящи към към 31.12.2009г. са останали 1774.

Изразено в проценти : от общо разгледаните през отчетния период дела - 18037 дела :

**свършените /16028 дела/ представляват 88%
останалите висящи 2009 бр. към 31.12.2011г.- 12%.**

Сравнение с предходните години:

- **постъпили дела-** с 816 по-малко от 2011г.

Години	постъпили дела
2009	13652
2010	16768
2011	16936
2012	16120

- **разгледани дела**

Години	разгледани дела
2009	14858
2010	18542
2011	19002
2012	18037

- **и свършени дела**

Години	свършени дела
2009	13084 (88%)
2010	16476 (89%)
2011	17085 (89%)
2012	16082 (89%)

Действителната натовареност, при която се имат предвид отсъствията поради отпуск, временна нетрудоспособност, временно незаети работни места и др. е 61,98 /2011г.-72,25/ /2010г.-72,71/ /2009г.-55,44/ /2008г.-35,60 / разгледани дела на месец за съдия и натовареност по щат – 50,10 /2011г.-52,78/ /2010г.-51,51/ /2009г.-41,27/ /2008г.-32,04/ спрямо разгледаните дела, при щат 30 съдии. В Районен съд – Бургас ежесечно се извършват проверки за ненаписаните в срок дела и се предприемат мерки в тази посока. За оптимизиране процеса на правораздаване се провеждат общи събрания на съдиите от отделните отделения, като целта е уеднаквяване на практиката и обсъждане на актуални правни въпроси.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Изводите за гражданското правораздаване в нашия съд през изминалата 2012 година не ще се различават особено от тези, направени в отчета за работата през предходните години, тъй като са запазени всички обективни тенденции, установени след приемането на новия ГПК през 2008г. Не се забелязват качествено нови правораздавателни проблеми или предизвикателства. Трудно биха се обосновали различни изводи за обема и качеството на правораздаването по граждански дела, както и за резултатите от дейността ни.

За *пореден* път ще изложим данни за висока натовареност поради големия брой постъпления на граждански дела. Отново ще отчетем резултати съобразно статистическите параметри, утвърдени от ВСС, които не търпят промени през годините, въпреки осезаемата нужда от такива промени и очевидната безрезултатност на водената към момента статистика. За съжаление за пореден път ще отчетем и липсата на обективен анализ на трайните тенденции в гражданското правораздаване и липсата на каквато и да било стратегия за тяхното регулиране. Според нас това е съществена пречка както за нормалната работа на магистрати и служители, така и за постигането на *качествено* добри резултати. Поради непосилните обеми на работата гражданското правораздаване към момента е насочено основно към удовлетворяване на формалните изисквания, като липсват възможности за усъвършенстване.

През 2012 година са **разгледани** общо **12 390** граждански дела.

От тях 11 095 са новопостъпилите дела (10 833 - новообразувани, 260 - получени по подсъдност, 2 - върнати за ново разглеждане) и 1 295 са били заварените висящи към 01.01.2012г.

За последните няколко години статистиката на **постъпилите дела** е следната :

година	Брой постъпили граждански дела
2008	6637
2009	9 110
2010	11 178
2011	12 067
2012	11 095

За първи път от години се отбелязва лек спад на гражданските дела в сравнение с предходния отчетен период. Новопостъпилите граждански дела през 2012г. са с 8 % по-малко от тези през 2011г. и броят им е почти изравнен с този през 2010г.

Към 31.12.2012г. са останалите **несвършени** 1 292 граждански дела са - 10,4 % от всички разгледани дела. От тях 73,2 % /946 дела/ са постъпили през последния месец на отчетния период, като броят на постъпленията през последните два месеца на отчетния период е 2 251 дела.

За сравнение – броят на несвършените дела през предходните две години е почти същият – 1 295 през 2011г. и 1 381 през 2010г.

За последните няколко години статистиката на **свършените дела** е следната :

Година	Брой свършени граждански дела
2008	6532
2009	8737
2010	11 101
2011	12 153
2012	11 098

В процентно съотношение – от всички разгледани през 2012г. граждански дела свършените представляват близо 90 %. Трайна е тенденцията и при този показател – съотношението свършени/ разгледани дела през 2011г. е било 91%, а през 2010г. - 89 %.

От всички свършени през 2012г., **свършените в тримесечен срок** са 9 975 дела – около 90 %. Впечатление прави запазването на сравнително еднаквото процентно съотношение през последните години - през 2011г. и през 2010г. този процент е 91,3 %.

Изложените статистически данни за поредна година ни мотивират с удовлетворение да приемем резултатите от правораздавателната дейност на отделението през отчетния период, тъй като въпреки големия брой постъпили и разгледани дела, гражданските съдии са успели да запазят процента на свършените дела и на тези, свършени в 3-месечния срок.

Със **съдебен акт по същество** през 2012г. са приключили 9 873 дела, което представлява 89 % от всички свършени дела. Това съотношение за 2011г. и за 2010г. също е било около 89 %. По 8 769 дела е уважено изцяло отправеното искане 89 %, по 612 дела искането е уважено частично (6,2 %) и по 492 искането е отхвърлено (5 %).

Сравнително постоянен е броят на **прекратените дела** – общо 1 225 през 2012г., което представлява 11 % от свършените. (1 243 през 2011г. /10,2 %/, 2010г. - 1 221 /11%/).

Значителен е броят на делата, при които производството задължително приключва с прекратяване – напр. съдебни поръчки, производства за обезпечение на доказателства, производства по чл.448 от ГПК. Разгледаните през 2012г. такива дела са 150. Така броят на останалите прекратени дела остава 1 075 (9,7%).

Прекратени по спогодба дела са почти два пъти повече в сравнение с миналата година – 140 дела – при 75 дела през 2011г. и 146 дела през 2010г. и 84 дела – за 2009г. Това са 13 % от посочените 1 075 действително прекратени дела. И тъй като спогодба е допустима само в исковото производство, следва да се отбележи, че прекратените по спогодба дела представляват 3,5 % от разгледаните по общия ред 3 993 граждански дела. Този процент е увеличен спрямо предходната година – 1,9 % през 2011г. и 3,75 % през 2010г.

Запазена е тенденцията за намаляване броят на прекратените по други причини /не по спогодба/ дела. От общо разгледаните 12 390 дела прекратени по други причини са 1 085 дела – 8,76 % /при 8,7 % през 2011г., 9,7% през 2010г. и 13,39% през 2009г./ . Ако от тях бъдат приспаднати делата, които задължително приключват с прекратяване /1085–150=935/, този процент е само 7,5 %. Запазване на това съотношение се отчита и при разгледаните 7 653 заповедни производства – за тях този процент е 3,2 % - 245 дела /при 3,8 % през 2011г. и 2010г., и 5,20 % през 2009г./.

Причините за прекратяване на гражданските дела /извън случаите на постигната спогодба/ са установени от процесуалния закон и *отново* могат да бъдат обобщени в следните групи : - поради неотстраняване на нередовности на искова молба - чл.129

ал.3 ГПК; - поради десезиране на съда - чл.232, чл.233 ГПК; - поради недопустимост на иска; - поради неподсъдност; - поради неявяване на молител в съдебно заседание по брачни дела по чл.50 СК и поради неявяване на ищеца без уважителна причина по дела по чл.49 СК - чл.321, ал.1 и чл.330 ал.2 ГПК; - поради непредставяне на справка за адресната регистрация на ответника съгласно изискванията на чл.47 ал.3 и ал.4 от ГПК; - поради невнасяне на разноски за назначаване на особен представител на ответника съгласно изискването на чл.47 ал.6 от ГПК; - дела, по които не е поискано възобновяване в 6-месечния срок съгласно чл.231 ГПК, след като са били спрени на основание чл.229, ал.1, т.1 ГПК; - неспазен срок за предявяване на иска по чл.422 от ГПК; - извършване на делбата чрез теглене на жребий; и други.

Трайно намалява броят на гражданските дела от минали години :

- над 5 години – висящи са 3 дела /7 дела през 2011г. и 9 за 2010г./
- от 3 до 5 години – 12 дела /14 дела през 2011г. и 21 през 2010г./

8 от тези дела са делбени производства, чието решение по допускане на делбата е предмет на инстанционен контрол или такива, които се намират във втора фаза след инстанционен контрол на първата фаза. 4 са вещни искове, 1 – от групата „други дела” и 2 – облигационни искове

Една част от тези „стари дела” са спрени – 4 броя, останалите са насрочени и 1 е обявено за решаване.

За първа година показателят **времметраене размяната на книгата** се отчита при въвеждане в деловодната програма на период на постановяване на определението за насрочване на делото – от 01.01.2012г. до 31.12.2012г. Така статистиката се съобразява по-точно с указанията на ВСС за попълване на статистическите форми /т.11 от общите указания към приложение 2/. Това, обаче, е пречка да се направи сравнителен анализ по отношение на минали отчетни периоди, при които статистиката е правена въз основа на други данни.

При делата **от и срещу търговци**, по които определенията за насрочване са постановени през 2012г., най-голям е броят на тези, по които размяната е продължила до 2 месеца – 237 дела /38 %/; следвани от тези до 3 месеца – 201 дела /32 %/; над 3 месеца - 162 дела /25 %/; и до 1 месец – 31 дела /едва 5 %/. Този извод е логичен, предвид ясните правила за призоваване на търговците – чл.50 ал.2 и ал.4 ГПК, които осигуряват бързина на съдопроизводството.

И при бързите производство **/по чл.310 от ГПК/** най-голям е броят на делата, по които размяната е продължила до 2 месеца – 119 дела /62 %/; следвани от тези над 3 месеца – 33 дела /17 %/; до 3 месеца - 27 дела /14%/; и до 1 месец – само 13 дела /едва 7 %/.

При останалите граждански дела **по общия ред** (без бързите производства и делата от/срещу търговци), най-голям е броят на тези, по които размяната е продължила до 1 месец – 514 дела /34 %/; следвани от тези до 2 месеца – 391 дела /26 %/; над 3 месеца – 354 дела /23,5%/; и до 3 месеца – 249 дела /16,5 %/. Следва да се отбележи, че общо 457 от тези дела са охранителни производства, по които няма същинска размяна на книга по смисъла на чл.131 и сл. от ГПК – дела по чл.50 от СК, по ЗГР, по Закона за закрила на детето, по ЗЗДН. От тях 446 дела са насрочени в срок до 1 месец от образуването, а 11 – в срок до 2 месеца. Липсват дела от тези видове в групите до 3 и над 3 месеца. Така същинската статистика при делата от общия ред се свежда до 68 дела с приключила размяна на книга в срок до 1 месец /само 4,5 %/ и 380 дела с приключила размяна на книга в срок до 2 месеца /25,2%/ . Изводът е, че най-голяма е групата на исковите дела по общия ред, при които същинската размяната е продължила над 3 месеца – 23,5 %.

За поредна година отбелязваме нуждата от по-дълги срокове за размяна на книгата. Причините за това са *същите* и са заложиени в процесуалния закон : В много

случаи за ищците е трудно да идентифицират ответниците съгласно изискванията на чл.127, ал.1, т.2 от ГПК, в това число и невъзможност ответниците да бъдат открити на посочените в исковата молба адреси. Последното налага поставяне на уведомления, изчакване на двуседмичния срок по чл.47 ал.2 от ГПК, нерядко последвано от изискване на справка за адресната регистрация на ответника съгласно чл.47 ал.3 и ал.4 от ГПК и съответно ново връчване на книга със срок по чл.47 ал.2 ГПК или назначаване на особен представител. При обикновена сметка тези срокове са средно общо около 2-3 месеца.

Ползата от този критерий на статистиката се поставя под съмнение, тъй като същият не зависи единствено от качеството на правораздавателния процес. Тъй като този показател обхваща периода от образуване на делото до неговото насрочване, не следва да се забравя, че в него се включва и периодът, през който делото е било без движение на основание чл.101, чл.129, чл.47 ал.3 и ал.4 и пр. от ГПК. А продължителността на този период зависи основно от процесуалната активност и добросъвестност на ищеца.

Наблюдаваме понижаване на броя на проведените през отчетния период **открити съдебни заседания** - 4 839 открити съдебни заседания през 2012г., при 5 121 за 2011г. и 5 294 за 2010г. Разглеждането на значително повече дела е приключило в **едно съдебно заседание** – 2 730 /56,4 % от всички заседания/. При 2 474 дела през 2011г. /48,3 %/ и 2 057 дела през 2010г. /38,9 %/. Изводът е за значително увеличение на делата, чието разглеждане е приключило в 1 съдебно заседание – с 10,3 % спрямо 2011г. и с 32,7 % спрямо 2010г.

Основните причини за отлагането на делата са установени в закона и са *същите* като през предходните години и бяха споменати по-горе.

Важна за дейността на съда и добрите резултати от работата му е **действителната натовареност** на магистратите. При отчитане на реално отработеното време /след приспадане на отсъствието на съдия поради командировка в друг съд, ползването на отпуск, временна неработоспособност и пр./, действителната средна натовареност на съдиите в гражданско отделение през 2012г. е 70 разгледани дела месечно и 840 разгледани дела годишно. Изложеното сочи на действителна средна натовареност на граждански съдия от 3,33 разгледани дела за всеки отработен ден.

- 12 390 разгледани дела : 177 отработени човекомесеци = 70 дела
- 70 дела на месец x 12 месеца = 840 дела годишно
- 12 390 разгледани дела : 3 717 = 3,33 дела на ден

По отношение на свършените дела тази статистика също е впечатляваща – 752,40 дела - годишно, 62,70 дела - месечно, 3 дела – дневно !

/При определяне на действителната натовареност са включени и командированите съдии Димитър Димитров и Николай Гемеджиев, които през отчетния период са разглеждали както граждански, така и наказателни дела, като са включени в общия брой на отработените човекомесеци и дни съобразно определената им натовареност : за съдия Димитров /1/3/ – 1 от отработени 3 месеца и 22 от отработени 66 дни; за съдия Гемеджиев /1/2 - 1 от отработени 2 месеца и 19 от отработени 38 дни/.

Дори и при изчисляване на натовареността на гражданските съдии **по щат** /17/ е налице значителна натовареност : годишно - 728,82 разгледани дела и 652,82 свършени дела, месечно - 60,74 разгледани дела и 54,40 свършени дела, дневно - 2,89 разгледани и 2,59 свършени.

През 2011г. средната месечна щатна натовареност е била 64,04 разгледани дела и 57,87 свършени дела, а през 2010г. 61,19 - разгледани и 54,42 - свършени; през 2009г. - 52,30 – разгледани и 45,51 – свършени, а спрямо 2008г. увеличението е почти двойно – 32,04 разгледани и 28,69 свършени дела.

Предвид липсата на междувременно предприети от компетентните органи мерки, повтаряме аналитичните си констатации си от миналогодишния отчетен доклад:

Като проблем за гражданското правораздаване и през настоящата година *продължаваме* да отчитаме липсата на възможности за адекватно реагиране на резките промени в натовареността на отделението. *Отново* следва да отбележим, че по този проблем Висшият кадрови орган на системата не е изработил и не показва намерение да приложи обективни стандарти по отношение на реалната натовареност на съдилищата и всяко от отделенията в тях. Според нас липсват ясна стратегия и правила за нормална обезпеченост на гражданското правораздаване – не са предвидени възможности за бързо разкриване и заемане на магистратски длъжности при рязко увеличаване на постъпленията; не са предвидени кадрови механизми за своевременно изравняване на натовареността на магистратите от различните съдилища и не на последно място не е изготвен детайлен и задълбочен анализ както на причините за непрекъснато увеличаващата се натовареност на гражданските дела, така и на реалната натовареност на магистратите. За желаните от нас добри резултати от правораздавателната ни дейност и с оглед на обществения интерес от качествено правосъдие от съществена важност е действителната натовареност на всеки магистрат. Тази натовареност следва да отчита не само средно отработените човекомесеци и човекодни, тъй като за качествено правораздаване това не е достатъчно. Необходимо е да се отчита още и спецификата на делата в съответния съдебен район, и действителната същност на ежедневната работа на магистратите. Последното, освен видимото правоприлагане, включва и огромен брой дейности по обикновено администриране на делата, което в нередки случаи обема голямата част от работния ден на съдията.

Впечатление прави и липсата на предвидени мерки за регулиране на изключително неравномерното разпределение на инстанционната натовареност, която е видна от обобщените от ВСС данни за натовареността на магистратите в съдилищата за първото полугодие на 2012г. Следва за пореден път да се отбележи гротескният факт, че щатната месечна натовареност на един граждански съдия от БРС е по-голяма от *общата* щатна натовареност на всички съдии във всички апелативни съдилища на територията на РБ – общо 48,9 дела за разглеждане месечно за 5 апелативни съдилища, един апелативен специализиран наказателен съд и един военно-апелативен съд, като месечната натовареност на последните два /съответно 1,37 и 1,58/ дори е два пъти по-ниска от дневната натовареност на граждански съдия в БРС – 2,89 !!!

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА ПО ВИДОВЕ

През 2012г. са постъпили 2 831 граждански дела – повече от 2011г., когато новообразуваните дела са били 2 784, и от 2010г. – 2 772 дела. Намалението на общия броя на постъпленията е за сметка на заповедните производства – 7 546 през 2012г., при 8 414 през 2011г. и 7 601 през 2010г.

Увеличението на постъпилите граждански дела се дължи на по-големия брой новообразувани дела по Семейния кодекс, делби и искове по Кодекса на труда.

ДЕЛА ПО СК

Разгледани са 1 029 дела – при 991 дела през 2011г. и 994 дела през 2010г.

От всички разгледани дела 823 са новообразуваните дела и 206 са заварените несвършени от предходната година. Свършени са 796 дела – 97 % от постъпилите и 77,4 % от всички разгледани.

От всички свършени дела приключени в тримесечен срок са 644 или 81 %, като за 2011г. този показател е 85 %, а за 2010г. - 92 %.

От свършените дела по СК само 32 са приключили със спогодба на страните – при 26 за 2011г. и 42 за 2010г.

114 дела по СК са прекратени по други причини - при 123 за 2011г. и 121 за 2010г. Най-често срещаните причини за прекратяване на тези производства са оттегляне на иск, неявяване на ищеца или молителите, непредставяне на справка за адресна регистрация на ответника в хипотезите на чл.47 ал.3 и ал.4 от ГПК, спрени по общо съгласие и невъзобновени в срок и др..

Увеличен е броят на делата, приключили със съдебен акт по същество – 650 /при 636 за 2011г. и 621 за 2010г./, но процентното отношение на решенията спрямо всички свършени дела е запазено – 81,66 %, при 81 % за 2011г., 79,21 % за 2010г.

Останалите висящи към 31.12.2012г. дела по СК са 233 /при 206 за 2011г. и 210 за 2010г./, от които най-голям брой са по иски за развод – 126. Следва да се отбележи, че броят на несвършените дела /233/ е по-малък от броя на делата по СК, постъпили през последното тримесечие на отчетния период – 257 дела.

ОБЛИГАЦИОННИ ИСКОВЕ

Разгледаните дела от тази група са увеличени двойно в сравнение с 2009г. През 2012г. са разгледани 1 752 облигационни дела, при 1 571 за 2011г., 1 539 през 2010г. и 889 през 2009г.

Заварените несвършени от предходната година са 597 дела.

Новообразувани през 2012г. са 1 155, при 1 210 дела за 2011г., при 1 148 дела за 2010г. и само 748 през 2009г. Голяма част от облигационните дела са иски по чл.422 от ГПК. Ето защо големият брой на предявените облигационни иски се обяснява с икономическата ситуация в страната и значителния брой на заповедните производства.

Свършените дела са 1 180, като този брой представлява 67,35 % от разгледаните облигационни дела, а броят на свършените е по-голям от този на постъпилите – 102,16 %.

Запазва се тенденцията за голям брой на прекратените производства - 344 /при 397 за 2011г., 241 за 2010г. и 186 за 2009г./.

Със спогодба на страните са приключили 59 дела - при 40 за 2011г., 69 за 2010г. и 36 за 2009г.

Значително по-малко дела са прекратени по други причини – 285, при 357 за 2011г. Най-честите причини за прекратяване са оттегляне или отказ от иск /поради извънсъдебно уреждане на спорове/, неизправени нередовности на искова молба, недопустимост на иска и пр.

Със съдебен акт по същество са приключили значително повече дела - 836 или 70,85 % от всички свършени дела, при 59 % за 2011г.

От всички свършени дела приключени в тримесечен срок са по-малък брой - 594 или 50,34 %, при 64,48 % за 2011г. и 48,22 % за 2010г.

Разликата в тези показатели през годините се обяснява със спецификата на конкретните разгледани спорове и процесуалното поведение на страните по тях. Все по-чести са и случаите, в които страните желаят в хода на производството да им бъдат предоставени допълнителни срокове за обсъждане на спогодба или на споразумение за извънсъдебно уреждане на спора. Често такива споразумения се постигат след завеждане на иска, и не рядко – след приключване събирането на доказателствата. Наблюдава се тенденция за усложняване на споровете от правна страна, което може да

се обясни с по-интензивната защита на длъжниците, предвид икономическата и финансова криза в страната. Нерядко дела без фактическа сложност се усложняват от страните чрез многобройни материалноправни и процесуални възражения, които причиняват отлагания на делото. Това поведение обуславя и ниския процент на облигационните дела, приключили със съдебен акт по същество.

Останалите несвършени дела са 572, от които 51,4 % са образувани през последното тримесечие на отчетния период – 294.

ВЕЩНИ ИСКОВЕ

Запазва се тенденцията за намаляване на разгледаните вещни дела – 156 през 2012г. За сравнение : През 2011г. са разгледани 178 дела, през 2010г. - 180 дела, 2009г. - 186 дела, 2008г. - 332 дела, а през 2007г. - 568 дела.

Намалели са постъпленията на такива дела през годината – 92, при 97 за 2011г., 103 за 2010г. и 139 през 2009г.

Свършени са 96 дела /през 2011г. са 114 дела, а през 2010г. - 99 дела/. Съотношението на свършените спрямо разгледаните дела е 62 %, при 64 % за 2011г. и 55 % през 2010г.

44 % от свършените дела са приключили в 3-месечен срок, при 36 % през 2011г. и 63% през 2010г.

Останали са несвършени 60 дела, от които 18 (30 %) са постъпили през последното тримесечие на отчетния период.

Със съдебен акт по същество са приключили 53 дела. Прекратени са 43 дела, от които само 1 по спогодба. Отново е налице сравнително запазване на съотношението спрямо миналите години (съответно 65 решени и 49 прекратени за 2011г. и 56 решени и 44 прекратени за 2010г.).

Продължава тенденцията за намалено постъпление на вещни искове. Тя е резултат от променената през 2008г. родова подсъдност и повишените данъчни оценки на недвижимите имоти, определящи цената на иска, респективно родовата подсъдност. Вещните дела са значително усложнени от фактическа и правна страна, налагат събиране на многобройни документи за индивидуализация на имота и множество релевантни за спора доказателства. С това може да се обясни сравнително ниският процент на свършените дела.

В тази група се отчитат и делата по ЗСПЗЗ.

Разгледани са 30 дела, от които 25 са новообразувани. 13 от тези дела са получени по подсъдност от административен съд на основание § 19 от ЗИД на АПК - (ДВ, бр.39/ 2011г.), съгласно който всички индивидуални административни актове по Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и правилника за прилагането му, с изключение на тези на министъра на земеделието и храните, се обжалват пред районния съд по местонахождение на имота.

Свършените дела по ЗСПЗЗ са 22 – 18 с акт по същество, от които 9 /50 %/ в тримесечен срок. Останалите несвършени в края на периода са 8 дела.

ДЕЛБИ

Отчитаме драстично повишение на постъпилите през този отчетен период дела за делба – 72 /при 31 през 2011г., 67 през 2010г., 44 – през 2009г./ . Разгледаните дела за делба са 131, от които заварени от предходната година са 59.

Броят на свършените дела е константен - 49 дела, което представлява 37 % от разгледаните и 68 % спрямо постъпилите. За сравнение : През 2011г. са разгледани 107 делби, при постъпили 31, приключени са 48 дела. През 2010г. са разгледани 125 делби, при постъпили 67 делби, приключени са 49 дела.

14 дела са приключени в тримесечен срок, което представлява 28,6 % от всички свършени дела за делба.

От всички приключени дела 24 са решени по същество, 25 са прекратени, като само 5 са приключили със спогодба.

При анализа на изложените цифри *отново* отбелязваме, че този вид дела приключват изключително бавно предвид двете фази, в които се развива производството и възможността за обжалване на решението по първата фаза. Практика е втората фаза на делбата да се провежда в продължение на няколко години след приключване на инстанционния контрол на решението по първата фаза. В тази връзка, следва да посочим, че основната част от отчетените несвършени дела в графите „от 3 до 5 години” и „над 5 години” са делби. Тъй като делото се брои за свършено едва след окончателното му приключване във втората фаза, броят на приключените дела за делба статистически е малък. Друга трайна причина за бавното разглеждане на делата за делба на наследство са често многобройните страни, чиято индивидуализация е трудна за ищеца, както и обстоятелството, че тези дела често биват спирани на основание чл.229, ал.1, т.1, т.2 и т.4 от ГПК – по общо съгласие на страните с оглед постигане на извънсъдебна спогодба, поради смърт на страна и поради наличие на друго преюдициално съдебно производство.

Като съществена причина за забавянето на делбения процес следва да отчетат и продължителните процедури, които във фазата на извършване на делбата се извършват от други държавни органи – одобряването на проекти за делба и изготвяне на скици на новообразувани имоти съгласно изискванията на ЗСПЗЗ, ППЗСПЗЗ и ЗУТ.

ИСКОВЕ ПО КТ

През 2012г. отчитаме значително увеличение на постъпленията на такива дела – 327 /228 за 2011г., 308 за 2010г., 210 за 2009г., 215 за 2008г., 133 за 2007г. и 131 за 2006г. Увеличеният брой на постъпилите и разгледани дела по КТ се дължи на икономическата криза в страната и зачестилите случаи на незаплащане на дължими трудови възнаграждения и обезщетения.

През годината са разгледани 431 дела, от които 327 са новообразувани и 104 заварени от миналата година

Свършени са 329 дела – 76,33 % от разгледаните и 100,6 % от постъпилите. Свършените в 3-месечния срок са 62,6 % от всички свършени дела – 206 /при 58 % за 2011г. /.

Със съдебен акт по същество са приключили 213 дела, прекратени са 116, от които 36 – по спогодба на страните. По тези показатели статистиката значително се различава от 2011г., когато прекратени са били почти два пъти по-малко дела - 64, от които само 16 със спогодба. Този извод се подкрепя от наблюдението, че често исковете за неизплатени трудови възнаграждения играят ролята на покана за плащане – нерядко страните постигат извънсъдебна спогодба в хода на производството по делото, която мотивира ищеца да се откаже от иска си или да го оттегли.

Останали са несвършени 206 дела, като 26 % /53 дела/ са образуваните през последното тримесечие на отчетния период. Големият брой на несвършените дела се обяснява, освен с увеличеното постъпление, и с усложнената процесуална защита на страните, множеството оспорвания и събирани доказателства в тази връзка, както и честите случаи на искания за предоставяне на възможност на уреждане на спора със споразумение. Не следва да се забравя, че самият процесуален закон задължава съда трикратно да напъти страните към медиация или друг способ за доброволно уреждане на спора – с определението за насрочване на делото /чл.140 ал.3 от ГПК/, преди доклада по делото /чл.145 ал.3 от ГПК/ и след събирането на доказателствата /чл.149 ал.1 от ГПК/.

„ДРУГИ ДЕЛА”

Тук се включват охранителните производства, делата по Закона за закрила на детето и Закона за защита от домашното насилие. Но в тази група се включват и всички установителни иски по чл.124 от ГПК, които не се квалифицират като вещни или облигационни.

Отчитаните граждански дела в тази група са със следните показатели: разгледани 1 238 дела, от които новообразувани 1 080. Налице е намаление спрямо 2011г., когато разгледани са били 1 704 дела и постъпили 1 306 дела, също и спрямо 2010г, когато разгледани са били 1 434 дела и постъпили 1 197 дела.

Отбелязва се значително увеличение на броя на свършените дела – 1 119 дела /90,4 % от разгледаните/. Запазено е съотношението от 2011г. 90,73 % , при 72,2 % през 2010г. Повишен е процентът на свършените в 3-месечен срок дела – 88,3 % (988 дела). За 2011г. това съотношение е 76 %.

От останалите несвършени 119 дела над 82 % са постъпили през последния месец на отчетния период – 98 дела, като 296 са делата постъпили през последното тримесечие.

72,6 % от тези дела са приключили с акт по същество, 27,3 % са прекратени, като само 7 дела са приключили със спогодба – 2,3 % от прекратените.

Запазва се постъплението на дела по **Закона за защита от домашното насилие**. През 2012г. са постъпили 117 дела, при 105 за 2011г. и 130 дела за 2010г.

През 2012г. са разгледани 146 дела, от които 128 са свършени – 87,7 % , като от тях 77,3% са свършените в 3-месечен срок (99 дела).

За сравнение : през 2011г. са разгледани 127 дела, от които 98 са свършени – 77,2 % , като свършените в 3-месечен срок са 73,5%. През 2010г. са разгледани 148 дела и са свършени 126 /85%/.

18 дела са останали несвършените през 2012г., като през последното тримесечие на отчетния период са постъпили 32 дела.

Запазва се и високото съотношение на прекратените спрямо свършените дела – около 46 % . През 2012г. са прекратени 59 дела, от които само 7 по спогодба на страните. Прекратените през 2011г. са 52 % , през 2010г. - 40%.

Сред често срещаните причини за прекратяване на тези дела отново се откроява оттеглянето на молбата след снабдяване със заповед за незабавна защита, с която очевидно се постига търсения от молителя резултат. Друга причина е, че това производство често се провежда преди или по време на висящ брачен процес между страните, при което с постановяване на привременни мерки в брачното производство или постигане на споразумение по реда на чл.49 ал.4 вр. чл.51 от СК молителят се дезинтересира от исканата защита от домашно насилие.

Постъпилите през 2012г. дела по **Закона за закрила на детето** са 138 /147 са постъпили през 2011г., 129 през 2010г./ . Свършените дела са 140 – повече от постъпилите 138 и 92 % от разгледаните 152 дела. Този показател е идентичен за миналата година.

Останали несвършени са само 12 дела, като само през последния месец на отчетния период са постъпили 13 дела.

Сравнително нисък е броят на прекратените дела - 13, които представляват около 8,6 % от разгледаните.

Спрямо предходната година леко е повишено съотношението на свършените в 3-месечен срок дела – 124 дела /88,6 % от всички свършени/, при 84,21 % за 2011г. и 79,5% за 2010г.

Съществена причина за продължителността на тези производства и за високия процент прекратени дела *отново* са нередовно предявените молби от компетентния орган – молител - Д”СП” Бургас, които биват неколккратно оставяни без движение за отстраняване на нередовности /уточнения на обстоятелства по искането, представяне на удостоверения за родствени връзки на децата и декларации от

роднините за несъгласието им да отглеждат децата съгласно изискването на чл.27 ал.4 от Закона, и пр./. Друга причина за забавяне на производството по тези дела е необходимостта от уведомяване на родителите на детето, която често налага неколкостранно изпращане на съобщения и изискване на справки за заявените от тях настоящи и постоянни адреси.

ЗАПОВЕДНО ПРОИЗВОДСТВО

През 2012г. са постъпили 7 546 дела. Налице е намаление спрямо 2011г., когато са постъпили 8 414 дела, като постъпленията са приравнени към тези през 2010г. – 7 601 дела.

Свършените през 2012г. дела са 7 529 дела.

8 424 дела – 99,77 % от постъпилите и 98,38 % от разгледаните общо 7 653 дела. В тримесечен срок са свършени 99,44 % от свършените дела /7487/ и 97,83% от всички разгледани.

Останали са несвършени само 124 дела. Приблизително същият е и броят на делата, постъпилите в последните три работни дни от отчетния период /21., 27. и 28.12.2012г./ - 121 дела.

Заповедните производства са 68 % от всички постъпили през годината граждански дела (7 546/ 11 095). За миналата година това съотношение е било 69,73 % (8 414/ 12 067), а за 2010г. - 67,11 % (7 601/ 11 178).

Надяваме се тези резултати да обосновават извод за начало на тенденция за намаляване на заповедните производства. Причините за поддържания огромен брой постъпления на заповедни дела *остават* същите - финансова и икономическа криза, в която банки, търговци и физически лица масово пристъпиха към събиране на вземанията си чрез заявления за издаване на заповеди за изпълнение. *Отново* следва да се подчертае, че работата на съдиите по администрирането на тези дела, макар и често чисто техническа, обема голяма част от ежедневната им работа – трудности при връчването на книгата, срокове по чл.47 ал.2 от ГПК, указания до заявителите за представяне на справки за адресна регистрация на длъжниците, произнасяне по многобройни молби за продължаване на срокове в тази връзка и снабдяване със съдебни удостоверения, следене на срокове за възражения срещу издадените заповеди, разпореждания за издаване на изпълнителни листи след влизане в сила на заповедите по чл.410 от ГПК, указания за предявяване на искове от заявителите при предявени в срок възражения от длъжниците, следене на срокове за предявяването на тези искове с оглед евентуалното обезсилване на постановените заповеди и т.н., и т.н. И към настоящия момент липсват законово уредени механизми за облекчаване на тази техническа дейност на съдиите, нито установени начини и средства за отчитане обема на тази дейност.

ДРУГИ ЧГД

Намалял е общият брой на разгледаните през годината частни граждански дела (извън заповедните производства) е 744 – при 919 през 2011г. и 823 през 2010г. Свършени са 95,43 % - 710 дела. 92,74 % от всички разгледани и 97,18 % от всички приключени са свършени в 3-месечен срок /690 дела/. Следва да се има предвид, че 160 от тези дела са съдебни поръчки, което сочи на действителен брой на останалите частни граждански дела 584.

Част от тези дела се разглеждат от гражданските състави по дежурство : разрешения за теглене на детски влог; разрешения за извършване на разпоредителни действия от непълнолетни/ малолетни лица, молби за вписване на отказ от наследство, искания за назначаване на особен представител. Други дела се разпределят на случаен принцип – възражения по чл.250 от ГПК-отм., искания на съдебни изпълнители по чл.448 от ГПК, молби за приемане на наследство по опис, молби за обезпечаване на

бъдещи иски и на доказателства. Освен разглежданите в открито съдебно заседание ч.гр.дела /напр. обезпечение на доказателства, молби по чл.448 ГПК/, по-дълъг период на висящност имат и съдебните поръчки, извършвани по реда на Регламент (ЕО) № 1393/ 2007г. и Регламент (ЕО) № 1206/ 2001г. на Съвета на Европа. Техният брой през настоящата година е изключително повишен 132 дела – при 36 за 2011г. и 50 за 2010г. Изложеното обяснява наличието на неприключили до края на отчетния период 34 ч.гр.дела /4,57 % от разглежданите/. Следва да се има предвид, че само през последните два месеца от отчетния период са образувани 38 съдебни поръчки.

Гореизложените резултати са представени в табличен вид, както следва:

ВИДОВЕ ГРАЖДАНСКИ СПОРОВЕ	шифър на реда	СВЪРШЕНИ ДЕЛА				
		ОБЩО	Свършени с решение	прекратени дела		свършени до 3 месеца
				по спогодба	по други причини	
ИСКОВЕ ПО СК	0100	796	650	32	114	644
в т.ч. развод и недействителност на брака	0110	263	219		44	189
развод по взаимно съгласие	0120	289	263		26	266
издръжка	0130	42	29	8	5	38
изменение на издръжка	0140	73	51	17	5	67
ОБЛИГАЦИОННИ ИСКОВЕ	0200	1180	836	59	285	594
в т.ч.:за непозв. увреждане и дела от и с/у търговци	0220	556	352	37	167	372
ВЕЩНИ ИСКОВЕ	0300	96	53	1	42	42
в т.ч. по ЗСПЗЗ	0310	22	18		4	9
ДЕЛБИ	0400	49	24	5	20	14
ИСКОВЕ ПО КТ	0500	329	213	36	80	206
в т.ч. за обезщетение по чл. 200 КТ	0510	10	5	1	4	6
за отмяна на уволнение	0520	36	28		8	23
ФИНАНСОВИ НАЧЕТИ	0600	0	0			
ДРУГИ ДЕЛА	0800	1119	813	7	299	988
в т.ч. по Закона срещу домашното насилие	0801	128	69	7	52	99
по Закона за защита срещу дискриминацията	0802	2	1		1	1
по чл.26-ти от Закона за закрила на детето	0803	125	113		12	108
по чл.30-ти от Закона за закрила на детето	0804	15	14		1	16
ОБЩО: /от ш. 0100 до ш. 0800/	0899	3569	2589	140	840	2488
ДЕЛА ОТ АДМИНИСТРАТИВЕН ХАРАКТЕР	0900	0				
в т.ч. по ЗУТ	0910	0				
Дела по чл.410 и чл. 417 ГПК и Закона за кредитн.и-ии	1000	7529	181		245	7487
ВСИЧКО: /от ш. 0100 до ш. 1000/	1099	11098	612	140	1085	9975

ДЕЙНОСТ НА СЪДИИТЕ ОТ ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ

СЪДИЯ	Постъпили дела през отчетния период			Общо дела за разглеждане			Общо свършени дела		
	общо дела	Граждански дела	Частно Граждански дела	общо дела	Граждански дела	Частно Граждански дела	общо дела	Граждански дела	Частно Граждански дела
Анна Щерева	517	105	412	557	137	420	492	94	398
Асен Радев	603	170	433	650	210	440	579	152	427
Валентина Кърпичева	634	179	455	705	244	461	642	182	460
Георги Грънчев	25	0	25	25	0	25	25	0	25
Дарина Николова	624	183	441	661	216	445	597	158	439
Диляна Йорданова	618	172	446	697	251	446	628	185	443
Димана Кирязова	628	182	446	712	257	455	647	194	453
Димитър Димитров	153	4	149	153	4	149	153	4	149
Елеонора Кралева	619	171	448	705	245	460	611	160	451
Ивайло Иванов	115	0	115	217	91	126	217	91	126
Иван Дечев	630	180	450	698	243	455	628	175	453
Ивелина Мавродиева	607	166	441	668	214	454	605	152	453
Калин Кунчев	344	121	223	344	121	223	285	70	215
Магдалена Маринова	541	160	381	688	280	408	519	159	360
Мартин Стаматов	316	24	292	316	24	292	316	24	292
Невена Ковачева	683	122	561	683	122	561	628	67	561
Николай Гемеджиев	254	0	254	254	0	254	244	0	244
Панайот Атанасов	628	181	447	708	258	450	645	198	447
Радостина Петкова	628	178	450	708	252	456	640	192	448
Райна Кирякова	622	178	444	715	263	452	637	192	445
Светлана Янева	625	183	442	728	281	447	648	202	446
Силвия Петрова	612	170	442	681	232	449	595	160	435
Чавдар Димитров	68	2	66	116	48	68	116	48	68
Яна Колева	1	0	1	1	0	1	1	0	1
	11095	2831	8264	12390	3993	8397	11098	2859	8239

ИНСТАНЦИОНЕН КОНТРОЛ

ОБЖАЛВАНИ ДЕЛА:

И през настоящият отчетен период е нисък процентът на обжалваните актове по гражданските дела. През отчетния период са обжалвани 1 005 акта /при 992 през 2011г. и 900 през 2010г./, което представлява 8,11 % от разгледаните 12 390 дела и 9 % от свършените 11 098 дела. През 2011г. това съотношение е било 7,38 % и 8,16 %, а през 2010г. 7,2 % и 8,1 %.

Обжалвани са 63 съдебни акта, постановени по искове по СК (71 през миналата година) – 7,91 % от свършените;

431 - по облигационни искове (389 през 2011г.) – 36,53 %;

44 - по вещни искове (55 през 2010г.) – 45,83 %;

31 делби (при 20 за 2010г.) – 63,27 %;

97 - по трудови дела (123 през 2010г.) – 29,48 %;

104 - от групата „други дела” (138 през 2010г.) – 9,29 %;

235 дела по чл.410 и чл.417 ГПК (196 за 2010г.) – 3,12 %.

ВИДОВЕ ГРАЖДАНСКИ СПОРОВЕ	шифър на реда	обжалвани дела
ИСКОВЕ ПО СК	100	63
в т.ч. развод и недействителност на брака	110	19
развод по взаимно съгласие	120	0
издръжка	130	8
изменение на издръжка	140	12
ОБЛИГАЦИОННИ ИСКОВЕ	200	431
в т.ч.:за непозв. увреждане и дела от и с/у търговци	220	101
ВЕЩНИ ИСКОВЕ	300	44
в т.ч. по ЗСПЗЗ	310	7
ДЕЛБИ	400	31
ИСКОВЕ ПО КТ	500	97
в т.ч. за обезщетение по чл. 200 КТ	510	8
за отмяна на уволнение	520	26
ФИНАНСОВИ НАЧЕТИ	600	
ДРУГИ ДЕЛА	800	104
в т.ч. по Закона срещу домашното насилие	801	22
по Закона за защита срещу дискриминацията	802	1
по чл.26-ти от Закона за закрила на детето	803	2
по чл.30-ти от Закона за закрила на детето	804	0
ОБЩО: /от ш. 0100 до ш. 0800/	899	770
ДЕЛА ОТ АДМИНИСТРАТИВЕН ХАРАКТЕР	900	
в т.ч. по ЗУТ	910	
Дела по чл.410 и чл. 417 ГПК и Закона за кредитн.и-ии	1000	235
ВСИЧКО: /от ш. 0100 до ш. 1000/	1099	1005

ВЪРНАТИ ДЕЛА:

Отбелязваме както всеки път, че през годината от инстанционен контрол са върнати дела, които са разглеждани БРС през предходни отчетни периоди. Поради това тези резултати от инстанционния контрол не могат да бъдат точна оценка за работата на съда и на отделните съдиите през 2012г.

Следва отново да се отбележи, че инстанционният контрол на голяма част от върнатите дела отново е приключил до въззивна инстанция – поради въведените с действащия ГПК ограничени основания за допустимост на касационното обжалване. Така на практика огромна част от гражданските дела приключват и влизат в сила след двуинстанционно производство, в което окръжният съд е последната инстанция. Ето защо за нас и най-вече за добрите резултати от правораздавателната ни дейност е от изключително значение да има стабилност в практиката на въззивните граждански състави. Различията в практиката на инстанциите са пречка за качествено правораздаване, тъй като създават несигурност у страните. При огромния обем разгледани граждански дела, малкият дял на обжалваните съдебни актове /само 7 %/ и обстоятелството, че с оглед ограничения касационен контрол на практика често въззивният съд е последна инстанция по спора, намираме, че следва тези противоречия да бъдат изгладени, за да се гарантира равноправно отношение на съда към гражданите и доверие в институцията.

При съобразяване с практиката на ВКС отчитаме и повишение на гражданските дела, допуснати до касационно обжалване по реда на чл.280, ал.1, т.2 и т.3 от ГПК – по въпроси, решавани противоречиво от съдилищата или такива от значение за точното прилагане на закона и за развитието на правото. В резултат са постановени задължителни за съдилищата касационни съдебни актове по уеднаквяване прилагането на закона. С това се обясняват и по-добрите ни резултати от инстанционния контрол през изминалата година.

През отчетния период са върнати от инстанционен контрол 648 обжалвани **решения** по същество. 70,4 % /456/ от тях са оставени в сила. Анализът показва повишаване на качеството на правораздаването в сравнение с 2011г., когато оставени в сила са били 67,4 %, 2010г. – 64,5 %, също и спрямо 2009г., когато в сила са били оставени едва 57,61 % от върнатите решения.

Отменени изцяло са 13,6 % /87/ - при 13,8 % през 2011г. и 14,9 през 2010г.

16 % /104/ са оставени в сила в една част и отменени в друга част, като през 2011г. тези данни са били 18,8 %, а през 2010г. – 20,6 %.

71 решения са изцяло отменени поради различни правни изводи на инстанциите – 10,96 % от всички върнати и 80,68 % от всички отменени. Останалите 16 са отменени/ обезсилени поради невиновно поведение на съда – отказ, оттегляне на иска или спогодба пред въззивната инстанция и представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция. Те представляват 2,47 % от всички върнати и 18,18 % от всички отменени. 1 дело /1,14 % от отменените/ е с индекс ба – отменено в една част поради нарушение на закона, а в друга част – поради невиновно поведение на съда. Тези резултати са подобрени в сравнение с предходните години, когато отменените поради нарушение на закона дела са били съответно 85,5 % от всички отменени дела - за 2011г. и 93,3 % за 2010г.

Подобно е съотношението и на причините при частична отмяна на решенията /спрямо всички изменени/ – 82,7 % /86/ - поради нарушения на закона и 17,3 % - поради невиновно поведение на съда /18/. През 2011г. тези данни са били съответно 87,10 % и 12,5 % - от всички изменени.

Следва да бъдат поздравени съдия Радостина Петкова, чийто инстанционен контрол е с най-добър резултат - 87,27 % потвърдени решения, както и съдиите Асен Радев и Дарина Николова, които през годината нямат върнато нито едно изцяло отменено решение.

Близки до предходния отчетен период са резултатите от върнатите през 2012г. обжалвани **определения** – общо 351. Оставени в сила са 68,38 % /240/ - при 71,79 % през 2011г.

Изцяло отменени са 27,92 % /98/ - при 23,20 % през 2011г. 3,70 % /13/ са отменени в една част и оставени в сила в друга част – при 23,20 % през 2011г. От

изцяло отменените определения 6,12 % /6 определения/ са отменени поради представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция.

За сравнение – през 2010г. оставени в сила са едва 57,79 %, 34,42 % са изцяло отменени и 7,79 % са отменени в една част и оставени в сила в друга част; а за 2009г. това съотношение е 40,87 %/ 53,91 %/ 5,22 %.

Справка за резултатите от инстанционния контрол на върнатите през 2012 г. дела /общо решения и определения/

Съдия	ОБЩО	В сила	Изцяло отменени	Отчасти отменени
За всичко дела	999	696	163	140
Анна Щерева	64	41	15	8
Асен Радев	57	47	5	5
Валентина Кърпичева	62	50	3	9
Дарина Николова	36	26	5	5
Диляна Йорданова	61	43	8	10
Димана Кирязова	79	50	13	16
Димитър Димитров	1	1	0	0
Елеонора Кралева	48	37	3	8
Ивайло Иванов	41	29	6	6
Иван Дечев	46	33	6	7
Ивелина Мавродиева	38	28	4	6
Калин Кунчев	7	5	0	2
Магдалена Маринова	55	43	9	3
Мартин Стаматов	14	6	7	1
Невена Ковачева	15	8	4	3
Панайот Атанасов	70	46	14	10
Радостина Петкова	79	64	11	4
Райна Кирякова	69	38	16	15
Светлана Янева	57	32	13	12
Силвия Петрова	58	40	12	6
Чавдар Димитров	42	29	9	4

*Справката отразява резултатите по всички върнати през 2012г. дела от инстанционен контрол.

При изследване на резултатите от инстанционния контрол се откроява една причина, която не е отчитана в предходни периоди. Забелязва се тенденция към „прецедентно право” – увеличава се броят на допуснатите до касационно обжалване дела, резултатите от което на основание чл.291 от ГПК са задължителни за долните съдилища. Нерядко въззивните състави се позовават на нова актуална практика на касационния съд, с която районните съдии не са били запознати при постановяването на своя акт. Основно обяснение за това е огромната натовареност на гражданските съдии в районния съд, непозволяваща да се отдели времеви ресурс за проследяване динамичната нова съдебна практика, която се публикува в правно-информационните продукти без особена систематизация и без възможност за лесно открояване на новите актове.

Тревожно е запазването на високия процент отменени определения – почти 28 %. Трайни са несъвпаденията на становищата на районните и въззивните съдии по приложението на закона относно редовността на извършването на процесуалните

действия, правния интерес от исковете и тяхната допустимост. Нашето впечатление, споделяно от колегите на общи събрания на гражданските съдии, е, че въззивният контрол се отличава с по-либерален подход при тълкуването на процесуалните задължения на страните и процесуалните предпоставки за допустимост на исковете.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

За последните няколко години съотношението между постъпили и свършени дела в наказателното отделение на БРС е следното :

Година	Брой постъпили наказателни дела	Брой свършени наказателни дела
2008	3824	3797
2009	4542	4347
2010	5590	5375
2011	4869	4932
2012	5025	4930

I. През 2012 година в Районен съд-гр.Бургас са **постъпили общо 5025 нови наказателни дела** (4869 дела за 2011г.). Заедно с останалите от предходна година **622 дела**, общо са разгледани **5647 наказателни дела** (5554 за 2011г.). От посочените **5647 дела за разглеждане: 1129 НОХД** (1137 през 2011г.), **100 НЧХД** (76 през 2011г.), **168 са делата по чл. 78а НК** (180 през 2011г.), **ЧНД – 1392** (1038 през 2011г.), **ЧНД - разпити – 393** (389 през 2011г.) и **НАХД – 2465** (2049 през 2011г.).

Налице е динамика в постъпленията по различните видове дела. Очевидно е увеличението в общия брой на постъпилите през годината дела (със 156 дела повече от 2011 г.), по-значително е увеличението в постъпленията на НЧД (включително от досъдебно производство) и НАХД през годината, отчита се незначителен спад в постъпленията на НОХД, НЧХД и делата по чл. 78а от НК, НЧД-разпити бележат задържане на нивото от 2011 г.

I.1. Регистрирано е намаляване на наказателните дела от общ характер в сравнение с предходната година. През 2011г. са постъпили 1137 дела, а през отчетната 2012 година са образувани общо 1006 нови наказателни дела от общ характер, които заедно с останалите от предходната година 123 дела от същия вид, правят подлежащите на разглеждане дела общо 1129 (1287 дела през 2010 г.), или с 158 дела по-малко. Констатираното и през текущата година намаление, предвид намалението по същия показател през 2011 г. с 87 дела в сравнение с данните за 2010 г., очертава устойчива двугодишна тенденция към намаляване броя на внасяните НОХД не само като абсолютна стойност, но и като относителна тежест на този вид дела, отнесено към общия брой наказателни дела за периода.

През 2012 г. са били разгледани общо 1129 НОХД, от които през отчетния период са свършени 998 дела. По 288 дела производството е приключило със съдебен акт по същество, а 710 производства са били прекратени. От прекратените дела, 422 производства са прекратени със споразумение по чл. 382 НПК, 241 със споразумение по чл. 384 НПК, 22 са върнати за доразследване и 25 са прекратени по други причини.

За сравнение:

През 2011 г. са постъпили общо 1287 НОХД и са приключени 1164 дела. По 292 дела производството е приключило със съдебен акт по същество, а 872 производства са били прекратени. От прекратените дела, 540 производства са прекратени със споразумение по чл. 382 НПК, 282 със споразумение по чл. 384 НПК, 32 са върнати за доразследване и 18 са прекратени по други причини.

През 2010 г. са постъпили 1205 дела и са приключени 1224, от които със съдебен акт по същество 328 дела, 896 са прекратените производства, от които 546 със споразумение по чл. 382 НПК, 307 със споразумение по чл. 384 НПК, 39 са върнати за доразследване и 4 са прекратени по други причини.

През 2009г. са постъпили 1142 НОХД и са приключени 1070, от които със съдебен акт по същество 369 дела, 701 са прекратените производства, от които 493 със споразумение по чл. 382 НПК, 179 със споразумение по чл. 384 НПК, 21 са върнати за доразследване и 8 са прекратени по други причини.

I.2. Намалял е броят на делата по чл. 78а НК в сравнение с предходните три години. През отчетната 2012 година са постъпили 146 дела по чл. 78а НК, докато през 2011 година са постъпили 180 дела, през 2010 г. новообразуваните дела от същия вид са 219, през 2009г. новообразуваните дела от този вид са били 195, а през 2008г. - 204 дела. С останалите в началото на периода 22 несвършени дела от предходната година, през 2012г. общо са разгледани **168 дела по чл. 78а НК**, от които в рамките на отчетния период са свършени 148 дела.

I.3. През отчетната година броят на новообразуваните административнонаказателни дела е 2055 (2049 постъпили през 2011 г.). Заедно с останалите от предходна година 410 дела, през 2012 година са били разгледани общо 2465 административнонаказателни дела, от които са били свършени общо 1980 дела, а от тях със съдебен акт по същество – 1828 дела, прекратени – 152 дела.

Данните за постъпилите и разгледаните през 2012 г. административнонаказателни дела бележат лек ръст спрямо постъпилите и разгледани дела от същия вид през 2011 г., и е по-висок в сравнение предходните няколко години.

За сравнение: През 2010 година са били разгледани общо 2306 НАХД, от които 2097 новообразувани и 209 останали от предходната година; през 2009г. са били разгледани 1644 НАХД, от които 1544 новообразувани и 100 останали от предходната година, а през 2008г. НАХД са били 1261, от които 1170 новообразувани и 91 останали висящи от предходната година.

В контекста на увеличения брой постъпили и разгледани административнонаказателни дела, през 2012 г. се наблюдава спад в броя на свършените през година дела от този вид - общо 1980 дела, спрямо резултата за 2011 г. – 2052 дела свършени дела. Резултатите по този показател за НАХД през 2012 г. кореспондират с показателите за 2010 г. – 1893 дела. Наличието на 485 несвършени в края на отчетния период дела традиционно се дължи на продължаващата порочна практика административнонаказващите органи да изпращат преписките в съда кампанийно, а не регулярно и съобразно указанията в ЗАНН срокове за това. Продължава възприетата от административнонаказващите органи практика да издават множество (вкл. над 10 бр.) наказателни постановления за еднотипни нарушения срещу един и същи субект на една и съща дата, особено при нарушения на митническото, данъчното и осигурителното законодателство, и по ЗДвП, които преписки след постъпване на жалби от санкционираните лица се изпращат едновременно и еднократно в съда. В голяма степен, описаните обстоятелства стоят в основата на неравномерния ритъм на постъпване и разпределение на административнонаказателните дела, а оттам – до неравномерна натовареност на съдиите във връзка със срочното разглеждане и приключване на тези дела. Друга причина за нарастналия брой несвършени в края на периода дела от този вид е

повишаващата се сложност на водените административнонаказателни производства, включително обема на преписките по тях, свързани в определени случаи с усложнена доказателствена дейност на съда и страните при разглеждане на делата – особено тези по ЗРТ, ЗЕС и новоприетите и прилагани от 2012 г. няколко нови наредби на Община Бургас.

I.4. През отчетната година са постъпили **70 наказателните дела от частен характер** (през 2011 г. постъпилите дела от този вид са 76, през 2010 г. – 85 дела, през 2009г. – 58 дела, а през 2008г. - 68 дела). С останалите в началото на периода несвършени дела от предходната година 30 дела, през 2012 г. общо са разгледани 100 НЧХ дела, свършени са общо 69 дела, от които със съдебен акт по същество – 32 дела, а прекратени са били 37 дела.

I.5. Броят на **частните наказателни дела**, образувани през 2012 година е 1355, и заедно с останалите от предходната година 37 дела, през отчетния период са били разгледани общо 1392 дела от този вид. В сравнение с 2011 г., когато са били разгледани общо 1093 дела от този вид, се наблюдава очевиден ръст на постъплението, и показателите по разглеждания вид дела за 2012 г. е сравним с показателите за 2010 г., когато са били разгледани общо 1345 дела, от които 1303 новопостъпили и 42 останали от предходната година.

I.6. През 2012 година се наблюдава незначително увеличение в броя на проведените **разпити пред съдия** - общо 393 разпита, при 383 разпита за 2011 г. Общо взето, устойчива е тенденцията към задържане броя на разпитите в рамките на горесцитираните бройки, които са значително по-ниски в сравнение с предходните няколко години – през 2010 година извършени 681 разпита, през 2009г. - 747 разпита и през 2008г. - 549 разпита.

II. Свършените /решени/ наказателни дела към 31.12.2012г. възлизат общо на **4930, което представлява 87 % от всички разгледани наказателни дела.**

От тях, в тримесечен срок са свършени 4178 дела (**85 %**), което е много добър показател за работата на съдиите от наказателно отделение и бележи ръст с 1% спрямо свършените в тримесечен срок наказателни дела през 2011 г. Отчита се тенденция към запазване съотношението на решените в 3-месечен срок дела, отнесено към общия брой свършени дела (през 2010 г. този показател е възлизал на 86%, но при почти двойно по-голям брой частни наказателни дела с предмет-разпити пред съдия, които по правило се приключват изцяло със самото провеждане на разпита).

По отношение на несвършените в края на отчетния прериод 717 дела (12.69 % от всички разгледани дела) следва да се отбележи, че се наблюдава увеличение на техния брой в сравнение с 2011 г., когато несвършените дела са били 622 дела (11.19 %), но при увеличение и на общия брой разгледани през 2012 г. дела – 5647, при разгледани през 2011 г. 5554 дела. Тук следва да се отчете факта, че през последното тримесечие на отчетния период (01.10.2012-31.12.2012 година) са постъпили и са образувани общо 1440 наказателни дела от всички видове, а само през последния месец от годината (декември 2012 г.) новообразуваните наказателни дела от всички видове са 453. При цитираните постъпления, с оглед законовите срокове за насрочването им е практически невъзможно 100 процентово приключване на всички дела до 31.12.2011г.

БРОЙ РЕШЕНИ НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА ПО ВИДОВЕ

НЯКОИ ВИДОВЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПО НК	шифър на реда	Свършени дела				От св.дела б.п.по чл. 356 НПК		Продължителност на разгл. дела	
		Общо свършени дела	решени по същество с присъда	прекр.и спор.		решени прекратени и споразумения	До 3 месеца	Над 3 месеца	
				всичко	в т.ч. свърш.споразум.-чл.381-384				
Гл. II ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	0200	63	15	48	40	3	54	9	
в т.ч. по чл. 159 ал.2,3 и 5 от НК	0201	0						0	
трафик на хора - чл.159а-159в	0202	4		4	4		4	0	
средна телесна повреда - чл.129 НК	0204	4	2	2	2		3	1	
противозак.лиш. от свобода чл. 142а НК	0205	5	2	3	2		1	4	
блудство - чл. 149 и 150 НК /без чл.149,ал.5 НК/	0206	0						0	
изнасилване - чл. 152 НК /без чл.152,ал.4 НК/	0207	0						0	
склоняване към проституция - чл. 155	0208	0						0	
отвлечане на лице от женски пол - чл. 156	0209	0						0	
Гл. III ПРЕСТ. П-В ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	0300	9	4	5	4		7	2	
в т.ч.п-в интелект.собств.-чл.172а-173 ал.1 НК	0301	4	2	2	1		3	1	
ГЛ. IV П-Я П-В БРАКА, СЕМЕЙСТВ. И МЛАДЕЖТА	0400	40	33	7	7		26	14	
Гл. V ПРЕСТЪПЛЕНИЯ П-В СОБСТВЕНОСТТА	0500	408	163	245	222	7	13	332	76
в т.ч. кражба - чл. 194-197 НК /без чл.196а НК/	0501	284	107	177	166	6	11	235	49
грабеж - чл. 198 и чл. 200 НК	0505	38	11	27	27	1	1	32	6
присвояване - чл. 201-208 НК /без чл.203 и чл.206,ал4/	0506	27	15	12	9			20	7
измама - чл. 209-211 НК	0507	31	20	11	5			21	10
документна измама - чл. 212/без чл.212,ал5/, 212а, 212б НК	0511	2	1	1				1	1
застрахователна измама - чл. 213 НК	0512	0							0
изнудв./рекет/ чл. 213а/1,2/, 214/1/ и 214а НК	0514	0							0
Гл. VI ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	0600	30	3	27	27	1	25	5	
п-я в отделни стоп.отрасли - чл. 228 до чл. 240 НК	0604	5		5	5			5	0
п-я п/в индустр. собств.чл. 227 и 227а НК	0606	1		1	1			1	0
Гл. VII П-Я П-В ФИН., ДАН. И ОСИГ.СИСТЕМИ	0700	2		2	2		2	0	
ГЛ. VIII П-Я ПРОТИВ Д-ТА НА Д.ОРГ. И ОБЩ. О-ИИ	0800	19	4	15	13	1	15	4	
в т.ч. незак. премин. на границата чл. 279 НК	0802	2		2	1			2	0
прев. през. границата лица и групи чл.280 НК	0803	0							0

Гл. IX ДОКУМЕНТНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	0900	29	5	24	23			27	2
Гл. X П-Я ПРОТИВ РЕДА И ОБЩ. СПОКОЙСТВИЕ	1000	21	6	15	14		1	17	4
хулиганство - чл. 325 НК	1005	17	6	11	10		1	14	3
Гл. XI ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1100	377	55	322	314	6	64	350	27
в транспорта-чл. 343 ал.1 б."б", ал.3 б."а" НК	1103	44	8	36	35		13	41	3
отнемане на МПС - чл. 346 НК	1106	15	6	9	7		1	10	5
отглежд растения и престъпл. свързани с наркот. в-ва чл. 354, 354а ал.5, 354в ал.1 НК	1107	60	9	51	50	1	8	56	4
Гл. XII П-Я ПРОТИВ ОТБР.С-Т НА РЕПУБЛ.	1200	0							0
Гл. XIII ВОЕННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1250	0							0
Гл. XIV П-Я ПРОТИВ МИРА И ЧОВЕЧЕСТВОТО	1300	0							0
ВСИЧКО НОХД от ш.0200 до ш.1300	1399	998	288	710	666	13	83	855	143
НЧХД	1400	69	32	37				23	46
чл. 78 а НК	1410	148	140	8				126	22
ЗБППМН	1430	2	2					2	0
Давност и амнистии - чл.80-84 от НК	1440	0							0
Рехабилитации чл. 85-88а от НК	1450	30	20	10				29	1
Принудителни мед. мерки от 33 и чл. 89 от НК	1460	131	125	6				131	0
Комулации - чл. 23, 25 и 27 НК	1470	291	261	30				278	13
НЧД от досъдебното производство	1480	1246	1207	39				1244	2
Други престъпления	1490	35	12	23				33	2

БРОЙ РЕШЕНИ АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛА ПО ВИДОВЕ

ВИДОВЕ АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛА	шифър на реда	общо	свършени с решение	прекратени
АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛА - ОБЩО	2000	1980	1828	152
в т.ч. до ЗГ и ЗЛОД	2001	15	15	
по ЗА, ЗДДС и ДОПК	2002	382	361	21
по ЗД по пътищата	2003	407	388	19
по ЗУТ	2004	6	4	2
по Закона за стандартизация	2005	1	1	
по Закона за митниците	2006	55	53	2
по Закона за конкуренцията	2007	0	0	
по Закона за опазване на селскостоп. имущество и ЗОЗЗ	2008	3	3	
по Закона за опазване на околната среда /ЗОВВПЗ/	2010	21	16	5
по Закона за авторското право	2011	0	0	
по Закона за мерките срещу изпиране на пари	2012	0	0	
по Закона за защита на потребителите /ЗЗП/	2013	55	49	6
по Закона за местните данъци и такси /ЗМДТ/	2014	3	3	
По УБДХ	2015	40	37	3

По Закона за защита срещу дискриминацията	2016	0	0	
--	------	---	---	--

БРОЙ ПРЕКРАТЕНИ НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА ПО ВИДОВЕ

НЯКОИ ВИДОВЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПО НК	шифър на реда	прекр.и спор.		От св.дела б.п.по чл. 35б НПК
		всичко	в т.ч. свърш.спорузу м.-чл.381-384	прекратени и спорузумения
Гл. II ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	200	48	40	3
в т.ч. по чл. 159 ал.2,3 и 5 от НК	201			
трафик на хора - чл.159а-159в	202	4	4	
средна телесна повреда - чл.129 НК	204	2	2	
противозак.лиш. от свобода чл. 142а НК	205	3	2	
блудство - чл. 149 и 150 НК /без чл.149,ал.5 НК/	206			
изнасилване - чл. 152 НК /без чл.152,ал.4 НК/	207			
склоняване към проституция - чл. 155	208			
отвличане на лице от женски пол - чл. 156	209			
Гл. III ПРЕСТ. П-В ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	300	5	4	
в т.ч.п-в интелект.собств.-чл.172а-173 ал.1 НК	301	2	1	
Гл. IV П-Я П-В БРАКА, СЕМЕЙСТВ. И МЛАДЕЖТА	400	7	7	
Гл. V ПРЕСТЪПЛЕНИЯ П-В СОБСТВЕНОСТТА	500	245	222	13
в т.ч. кражба - чл. 194-197 НК /без чл.196а НК/	501	177	166	11
грабеж - чл. 198 и чл. 200 НК	505	27	27	1
присвояване - чл. 201-208 НК /без чл.203 и чл.206,ал4/	506	12	9	
измама - чл. 209-211 НК	507	11	5	
документна измама - чл. 212/без чл.212,ал5/, 212а, 212б НК	511	1		
застрахователна измама - чл. 213 НК	512			
изнудв./рекет/ чл. 213а/1,2/, 214/1/ и 214а НК	514			
Гл. VI ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	600	27	27	1
п-я в отделни стоп.отрасли - чл. 228 до чл. 240 НК	604	5	5	
п-я п/в индустр. собств.чл. 227 и 227а НК	606	1	1	
Гл. VII П-Я П-В ФИН., ДАН. И ОСИГ.СИСТЕМИ	700	2	2	
Гл. VIII П-Я ПРОТИВ Д-ТА НА Д.ОРГ. И ОБЩ. О-ИИ	800	15	13	1
в т.ч. незак. премин. на границата чл. 279 НК	802	2	1	
прев. през. границата лица и групи чл.280 НК	803			
Гл. IX ДОКУМЕНТНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	900	24	23	
Гл. X П-Я ПРОТИВ РЕДА И ОБЩ. СПОКОЙСТВИЕ	1000	15	14	1
хулиганство - чл. 325 НК	1005	11	10	1
Гл. XI ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1100	322	314	64

в транспорта-чл. 343 ал.1 б."б", ал.3 б."а" НК	1103	36	35	13
отнемане на МПС - чл. 346 НК	1106	9	7	1
отглежд растения и престъпл. свързани с наркот. в-ва чл. 354, 354а ал.5, 354в ал.1НК	1107	51	50	8
Гл. XII П-Я ПРОТИВ ОТБР.С-Т НА РЕПУБЛ.	1200			
Гл. XIII ВОЕННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1250			
Гл. XIV П-Я ПРОТИВ МИРА И ЧОВЕЧЕСТВОТО	1300			
ВСИЧКО НОХД от ш.0200 до ш.1300	1399	710	666	83
НЧХД	1400	37		
чл. 78 а НК	1410	8		
ЗБППМН	1430			
Давност и амнистии - чл.80-84 от НК	1440			
Реабилитации чл. 85-88а от НК	1450	10		
Принудителни мед.мерки от 33 и чл. 89 от НК	1460	6		
Комулации - чл. 23, 25 и 27 НК	1470	30		
НЧД от досъдебното производство	1480	39		
Други престъпления	1490	23		

Свършените през годината общо 4930 дела се отчитат при следните данни и показатели:

II. 1. НОХД – 88.4 % приключили дела, от които 86 % в тримесечен срок
288 наказателни дела от общ характер са приключили със съдебен акт по същество. По **710** дела производствата се водят статистически прекратени, при следните основания:

-**422** дела са прекратени поради одобрени споразумения по чл. 382 от НПК (споразумения, внесени от прокурора);

-**241** дела са прекратени поради одобрени споразумения по чл. 384 от НПК (споразумения, постигнати и одобрени след образуване на съдебното производство);

-**23** дела са върнати за доразследване на прокурора (за сравнение през 2011 г. тези дела са били 32, през 2010 г.- 38, а през 2009 г. - 21);

- **25** дела са прекратени по други причини.

Прекратените дела поради одобрени споразумения са **2.30** пъти повече от приключилите със съдебен акт по същество, с което се запазва тенденцията от 2011 и 2010г. Запазва се и процентното съотношение между делата, приключили със споразумение по чл. 382 от НПК, и тези, по които споразумението е постигнато след образуване на досъдебното производство по реда на чл. 384 НПК (приблизително 2:1).

Налице е намаление в броя на върнатите за доразследване дела – 23 през отчетния период (32 дела през 2011г., 38 дела през 2010 г.), което е логично следствие от общото намаление на постъпилите в съда дела по обвинителни актове. От върнатите за доразследване общо 23 наказателни дела от общ характер, по 16 дела е налице произнасяне за връщане на съдията-докладчик по реда на чл. 249 във връзка с чл. 248 от НПК, а 7 дела са върнати с определения на съдебния състав от съдебно заседание по реда на чл. 288 от НПК (по 1 дело връщането е постановено от състав на въззивния съд след отмяна на първоинстанционата присъда).

След извършена проверка на всички **върнати през годината за доразследване дела**, се констатираха следните групи причини:

- Констатирани противоречия между обстоятелствена част и диспозитива на обвинителния акт, отнасящи се до съставомерните признаци на деянието и участието на обвиняемия в него.

- Непосочване в обстоятелствената част на обвинителния акт на фактите, които обуславят съставомерността на деянието и участието на обвиняемия в осъществяването му, като тук се включва и липсата на конкретизация относно формите на непредпазливост, времето, мястото и начина на извършване на деянието;

- Констатирани противоречия между фактическото описание на престъплението и правната му квалификация, включително несъвпадения и противоречия във фактическото описание и правната квалификация на престъплението, дадени в постановлението за привличане в качеството на обвиняем, от една страна, и обвинителния акт, от друга страна;

- Допуснати нарушения в досъдебното производство - извършени процесуални нарушения във връзка с привличането на обвиняемия, възпроизведено при повдигане на обвинението пред съда с обвинителния акт, непопълване на бланкетна норма, касаеща правната квалификация на деянието, непредявяване на разследването на обвиняемия, без той изрично да се е отказал от това право, произнасянето с обвинителен акт е сторено преди влизане в сила на предшестващото го постановление за частично прекратяване на наказателното производство, нарушения, касаещи формулировката на обвинението, когато се касае за множество деяния по смисъла на чл. 23 ал.1 от НК, за продължено или продължавано престъпление.

В цялост следва да се отбележи, че броя на върнатите дела не е голям и не може да бъде квалифициран като съществен проблем. През отчетния период прокуратурата се е ползвала от възможността да протестира разпорежданията на съдията –докладчик по чл.249 от НПК по 2 дела, по които разпорежданията на БРС са потвърдени от въззивния съд.

Неодобрените споразумения за решаване на делото са общо **19**, от което следва извода за запазване в почти същите граници на този показател в сравнение с 2011 г., когато неодобрените споразумения са били 21. Групите основания, мотивирали съответните съдебни състави да не одобрят постигнатите споразумения, са следните:

-неправилна правна квалификация на деянието, довела до противоречие със закона;

-занижено наказание, предложено в споразумението;

- неоткриване и невявяване на обвиняемия в съдебно заседание;

-оттеглено съгласие (отказ) на обвиняемия за сключване на споразумение

-допуснати процесуални нарушения в хода на досъдебното производство, довели до ограничаване правото на защита на обвиняемия.

Висящи към 31.12.2012г. са останали **131 НОХД**, което се дължи едновременно на засиленото постъпление през последните месеци на отчетния период, както и на отлагането на значителен брой дела за събиране на искани от страните допълнителни доказателства.

П. 2. НЧХД – 69 % приключени дела, от които 33 % в тримесечен срок

32 наказателни дела от частен характер са приключили със съдебен акт по същество, а **37** дела са прекратени.

Останали несвършени към 31.12.2012г. са **31** дела.

П. 3. Дела по чл. 78а от НК – 88.10 % приключени в границите на отчетния период, от които 85 % в тримесечен срок.

140 дела по чл.78а от НК са приключили със съдебен акт по същество, **8** са прекратените производства – всички върнати на прокурора за доразследванепоради допуснати в досъдебното производство съществени процесуални нарушения.

Останали несвършени към 31.12.2012г. са **20** дела, основно поради нередовно призоваване на страните и необходимост от събиране и проверка на нови доказателства, което лесно се установява от съотношението между проведените съдебни заседания-**200**, и общия брой на свършените дела - **148**.

II. 4. Дела от административнонаказателен характер (без чл. 78а от НК) – 80.3 % приключени дела, от които 74 % в тримесечния срок

1980 са свършените административнонаказателни дела, от които **1828** дела със съдебен акт по същество, а **152** дела са прекратени – основно поради недопустимост на жалбите и от съображения за неподсъдност.

Останали несвършени към 31.12.2012г. са **485** дела.

II. 5. Частни наказателни дела – 96.4% са приключените дела, от които 99% в тримесечния срок.

1342 са свършените частни наказателни дела за периода, от тях със съдебен акт по същество- **1245** дела, а **97** дела са били прекратени.

Останали несвършени към 31.12.2012г. са **50** дела.

II. 6. Частни наказателни дела – разпити – 393 дела, от които **100%** приключили в срок, като по **382** дела разпитите са надлежно проведени, а **11** дела са прекратени поради невяването на разследващия орган и лицето, чийто разпит пред съдия се иска.

Динамиката на образуваните през годината НОХД според конкретния им предмет

През отчетната година традиционно високо е постъпленето на дела за престъпления против собствеността. Типично за първоинстанционен районен съд, най-големият брой постъпили дела са за престъпления против собствеността. За престъпления по Глава V от НК са постъпили общо 405 нови дела, и заедно с делата от предходна година, общия брой на делата за разглеждане е 480 (567 през 2011г.), от които са приключени 408 дела (85 %). От общия брой свършени дела, 163 дела са решени с присъда по същество, а по 222 дела е било одобрено споразумение по чл. 381-384 от НПК. Свършени до 3 месеца са 332 дела (или 81.4 % от всички свършени дела).

Най-висок брой са делата за кражби (чл. 194-197 НК). Новообразувани са 281 дела, разгледани са 328 дела, приключени са 284 дела. По обвинения за грабеж (чл. 198 и чл. 200 НК) през отчетния период са постъпили 39 дела, разгледани са общо 44 дела и са свършени 38 дела; новопостъпилите дела за присвояване (чл. 201 - 208 НК) са 25, разгледаните общо са 32, от които са приключени 27 дела; от делата за измама (чл. 209 - 211 НК) новообразуваните през годината са 28, разгледани са общо 38 и са свършени 31 дела; постъпило е 1 дело за документна измама (чл. 212, 212а и 212б от НК), разгледани и свършени са общо 2 дела от тази група; липсват новообразувани и останали от предходни години дела за застрахователна измама (чл. 213 НК) и за изнудване /рекет (чл. 213а, чл. 214 и чл. 214а НК).

Следващата група дела, отличаваща се с голямо постъпление, са делата образувани за общоопасни престъпления по Глава XI от НК. Новообразувани са 378 дела, разгледани са общо 397 дела и от тях са приключени 377 дела. В тази група, с най-висок дял са делата за престъпления, свързани с наркотични вещества, по специално чл. 354а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 354 в НК - общо 65 дела, от които 63 новообразувани и 2 останали от предходна година. Следват престъпления по транспорта – 45 новообразувани дела, общо разгледани 46 дела, следвани от делата за противозаконни отнемания на МПС по чл. 346 НК – общо 16 дела, от които 14 новообразувани дела и две от предходна година

Забелязва се процентно намаление на делата за престъпленията против личността – Глава II от НК, където новообразуваните дела са 69 (76 през 2011 г.), разгледани са общо 78 дела (86 дела през 2011г.) и са свършени 63 дела (81 %). Значително е увеличението при делата по Глава IV от НК – Престъпления против брака, семейството и младежта – новообразувани са 51 дела, разгледани са общо 55 дела и са свършени 40 дела. Спад се наблюдава при делата по Глава III от НК - за престъпления против правата на гражданите, включително против интелектуалната собственост (чл. 172а-173 ал1 от НК). Новообразувани са едва 8 дела от тази група (при 26 новообразувани дела през 2011 г.), разгледани са общо 13 дела, и всички те са свършени в рамките на отчетния период. При делата за средна телесна повреда (чл. 129 от НК) новообразувани са 7 дела, разгледани са 8 и са приключени 4 дела.

Постъплението на дела за престъпления против стопанството по гл.VI НК през отчетния период бележат драстичен спад. Новообразуваните дела от тази група за периода са общо 6, толкова са и разгледани и свършени през годината (за сравнение през 2011 г. са били образувани 35 дела по тази глава, разгледаните дела са били 35 и са свършени 30 дела).

Висок се запазва и през 2012 г. процентният ръст на делата за документни престъпления по Глава IX от НК – новообразувани 31 дела, разгледани са общо 34 дела и са свършени 29 дела, както и престъпленията против дейността на държавни органи и обществени организации по Глава VIII от НК – новообразуваните през 2012 г. дела от тази група са 16, общо разгледаните са 19, толкова са и свършените през периода дела по тази глава.

През 2012 г. са разгледани общо 22 дела по Глава X от НК – Престъпления против реда и общественото спокойствие, от които 20 дела са новообразувани, и за периода са приключени общо 21 такива дела.

През годината изобщо липсват постъпили, разгледани и решени наказателни дела за изнасилване (чл. 152 от НК), склоняване към проституция (чл. 155 от НК), отвлечане на лице с цел предоставяне за развратни действия (чл. 156 от НК), както и за превеждане на лица и групи през границата (чл. 280 от НК).

С над 35 % е нараснал общият броят на новопостъпилите през 2012 година дела по ЗБППМН, за реабилитации, принудителни медицински мерки по Закона за здравето и по чл. 89 от НК, и кумулации, в сравнение с предходната година. Новообразувани са общо 700 дела от тази група (465 дела през 2011 г., през 2010 г. - 438 дела, през 2009г. – 404 дела).

Значително по-голям е броят и на частните наказателни дела, образувани по всички искания към съда в досъдебното производство – през 2012 г. новообразуваните дела от този вид са 1253 (931 дела през 2011 г.).

Анализ на срочността при разглеждане и решаване на делата

НОХД

От наказателните общ характер дела, през отчетния период в тримесечен срок са свършени 855 дела – 86% (88% през 2011 г., 87 % през 2010 г., 93 % през 2009г., 89 % НОХД през 2008г., 88 % НОХД през 2007г.). Данните сочат незначително забавяне в срочността на разглеждане и решаване на НОХД през 2012 г., при оценката на който критерий обаче следва да се вземе предвид и по-големия брой новообразувани през годината наказателни дела. Следва да продължат организационните и индивидуалните усилия за подобряване на срочността при този вид дела.

НЧХД

Показателят свършени дела в срок до три месеца по отношение на НЧХ делата е понижен в сравнение с предходната година – 33 % (41% през 2011 г., 46 % - през 2010 г., 67 % - през 2009г.). Наблюдава се устойчива тенденция през последните 4 години към снижаване на срочността при този вид дела, което преобладаващо се дължи на процесуалното поведение на страните по делата, както и на обективни причини, сред

които следва да се изтъкне усложняването на предмета на доказване и доказателствената дейност на съда особено при обвинения за квалифицирана обida и клевета, разпространена чрез печатно произведение или по друг начин – чрез печатни и електронни медии и в интернет (чл. 148 ал.1 т.1 и т. 2 от НК). По делата с такъв предмет задължително налагат назначаване и изготвяне на експертизи относно автентичността и липсата на нерегламентирани манипулации по записите, ползвани от тъжителите за обосноваване на обвинението, което значително удължава сроковете за разглеждане и решаване на делата.

Дела по чл.78а от НК

От свършените през отчетния период общо 148 дела по чл. 78а НК, 126 дела (85 %) са свършени в тримесечен срок (2011 г. -82%, 2010 г.- 87 %, 2009г. – 93 %, 2008г. – 97 %, 2007г. - 94 %). При тази група дела се наблюдава подобряване на показателя срочност, в сравнение с 2011 г.

ЧНД

От свършените през 2012 г. общо 1342 дела, 1324 дела (99%) са свършени в тримесечен срок (98 % за 2011 г., 98% за 2010 г., 99 % за 2009г., 99 % за 2008г., 98 % за 2007г.). В тази група дела делата традиционно се разглеждат и решават в тримесечен срок почти без изключения.

НАХД

От разгледаните през годината общо 2465 административнонаказателни дела, в тримесечен срок са свършени 1457 дела, или 74% (2011 г. - 73 %, 2010 г. -74%, 2009г. – 84 %). Наблюдава се леко подобрение на показателя за срочност на НАХ делата, в сравнение с 2011 година, а относително ниският като цяло процент приключени в 3-месечен срок такива дела обективно се дължи на практиката на административнонаказващите органи да внасят множество дела наведнъж, обикновено в края на месеца или в края на няколко месеца, което води до натоварване на графика на съдиите с дела в определени периоди, и случаите на отлагане на делата поради нередовно призоваване или отсъствие на страните, както и поради доказателствени искания на страните в съдебното производство. Следва да се отчете и обективното усложняване на предмета по определени групи дела (особено тези по ЗРТ и ЗЕС).

От всички свършени през годината наказателни дела – **4930 броя, 4178 дела (85 %)** са приключени в тримесечния срок, при 84% за 2011 г.

III. СТРУКТУРА НА НАКАЗАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ/ видове и брой по глави от НК, видове и брой по текстове от НК, за делата с обществен интерес/. ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА ОСЪДИТЕЛНИТЕ ПРИСЪДИ СПРЯМО ВНЕСЕНИТЕ ПРОКУРОРСКИ АКТОВЕ ПО ВИДОВЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ /отделно за делата със значим обществен интерес/. НАКАЗАНА ПРЕСТЪПНОСТ С ВЛЕЗЛИ В СИЛА ПРИСЪДИ И БРОЙ ОСЪДЕНИ ЛИЦА В КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД / отделно за делата със значим обществен интерес/:

През годината са образувани **1006 дела** за престъпления от общ характер (НОХД), 547 от които са въз основа на внесени от прокуратурата обвинителни актове. Постановените по дела по обвинителни актове през 2012г. присъди са общо 162, а със споразумение са свършени 199 дела. От постановените през 2012 година присъди, 154 са осъдителни, а 8 са оправдателни.

Относителният дял на осъдителните присъди спрямо внесените от прокуратурата обвинителни актове е 28.2 %, а оправдателните присъди представляват 0.01 % от броя на внесените обвинителни актове.

От свършените НОХД – 998 дела, 663 дела (66.4%) са приключили със споразумение (през 2011 г. – 71%, през 2010 г. – 36%).

Ето така изглежда в резултати наказаната престъпност :

НЯКОИ ВИДОВЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПО НК	шифър на реда	Образувани по обвинителен акт 2012	Свършени с присъда от образуваните през 2012		Свършени със споразумение от образуваните през 2012
			Осъдит.	Оправд.	
Гл. II ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	200	41	6	1	13
в т.ч. по чл. 159 ал.2,3 и 5 от НК	201	0	0	0	0
трафик на хора - чл.159а-159в	202	0	0	0	0
средна телесна повреда - чл.129 НК	204	6	0	1	1
противозак.лиш. от свобода чл. 142а НК	205	1	0	0	1
блудство - чл. 149 и 150 НК /без чл.149,ал.5 НК/	206	1	0	0	0
изнасилване - чл. 152 НК /без чл.152,ал.4 НК/	207	0	0	0	0
склоняване към проституция - чл. 155	208	0	0	0	0
отвличане на лице от женски пол - чл. 156	209	0	0	0	0
Гл.III ПРЕСТ. П-В ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	300	3	1	2	0
в т.ч.п-в интелект.собств.-чл.172а-173 ал.1 НК	301	1	0	1	0
ГЛ. IV П-Я П-В БРАКА, СЕМЕЙСТВ. И МЛАДЕЖТА	400	46	25	1	3
Гл. V ПРЕСТЪПЛЕНИЯ П-В СОБСТВЕНОСТТА	500	245	93	3	51
в т.ч. кражба - чл. 194-197 НК /без чл.196а НК/	501	159	61	2	37
грабеж - чл. 198 и чл. 200 НК	505	22	8	0	8
присвояване - чл. 201-208 НК /без чл.203 и чл.206,ал4/	506	20	7	1	2
измама - чл. 209-211 НК	507	25	13	0	1
документна измама - чл. 212/без чл.212,ал5/, 212а, 212б НК	511	1	0	0	0
застрахователна измама - чл. 213 НК	512	0	0	0	0
изнудв./рекет/ чл. 213а/1,2/, 214/1/ и 214а НК	514	0	0	0	0
Гл. VI ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	600	11	0	0	10
п-я в отделни стоп.отрасли - чл. 228 до чл. 240 НК	604	2	0	0	2
п-я п/в индустр. собств.чл. 227 и 227а НК	606	0	0	0	0
Гл. VII П-Я П-В ФИН., ДАН. И ОСИГ.СИСТЕМИ	700	1	0	0	0
ГЛ. VIII П-Я ПРОТИВ Д-ТА НА Д.ОРГ. И ОБЩ. О-ИИ	800	8	0	0	5
в т.ч. незак. премин. на границата чл. 279 НК	802	1	0	0	0
прев. през. границата лица и групи чл.280 НК	803	0	0	0	0
Гл.IX ДОКУМЕНТНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	900	14	1	0	6
Гл. X П-Я ПРОТИВ РЕДА И ОБЩ. СПОКОЙСТВИЕ	1000	9	2	0	2
хулиганство - чл. 325 НК	1005	8	2	0	1
Гл. XI ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1100	169	26	1	109
в транспорта-чл. 343 ал.1 б."б", ал.3 б."а" НК	1103	26	6	0	17
отнемане на МПС - чл. 346 НК	1106	10	4	0	3
отглежд растения и престъпл. свързани с наркот. в-ва чл. 354, 354а ал.5, 354в ал.1НК	1107	22	2	0	13
Гл. XII П-Я ПРОТИВ ОТБР.С-Т НА РЕПУБЛ.	1200	0	0	0	0
Гл. XIII ВОЕННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1250	0	0	0	0
Гл. XIV П-Я ПРОТИВ МИРА И ЧОВЕЧЕСТВОТО	1300	0	0	0	0
ВСИЧКО НОХД от ш.0200 до ш.1300	1399	547	154	8	199

През отчетния период 2012 година за престъпления от общ характер (без НЧХД) са били предадени на съд общо 1396 лица, от които с осъдителни присъди и решения (постановени и по дела от минали години) са осъдени общо 1237 лица, а с одобрени споразумения по реда на чл. 381-384 от НПК са били наказани общо 479 лица.

Конкретните данни по брой съдени и осъдени лица по видове престъпления са посочени в Отчета за дейността на Районен съд гр. Бургас по наказателни дела през 2012г.

III. 1. Брой, конкретизация и причини за оправдателни присъди

През годината състави на БРС са постановили оправдателни присъди по общо 19 дела, както следва:

НОХД № 2571/ 2011 г.	НОХД № 406/ 2010 г.
НОХД № 3898/ 2011 г.	НОХД № 2391/ 2011 г.
НОХД № 4348/ 2011 г.	НОХД № 462/ 2011 г.
НОХД № 3385/ 2011 г.	НОХД № 3690/ 2011 г.
НОХД № 1671/ 2011 г.	НОХД № 4354/ 2011 г.
НОХД № 3282/ 2012 г.	НОХД № 758/ 2012 г.
НОХД № 2162/ 2012 г.	НОХД № 841/ 2012 г.
НОХД № 146/ 2012 г.	НОХД № 329/ 2012 г.
НОХД № 3805/ 2012 г.	НОХД № 3930/ 2012 г.
НОХД № 151/ 2012 г.	

За отбелязване е, че по 1 от цитираните по-горе дела, оправдателната присъда касае част от обвиненията, или отделни квалифициращи ги обстоятелства (част от отнетите вещи, част от неплатените издръжки), по 1 дело подсъдимият е оправдан поради малозначителност на деянието по смисъла на чл. 9 ал.2 от НК, по 1 дело подсъдимият е оправдан поради наличие на предпоставките по чл. 218б ал.1 НК.

По тези дела, изцяло оправдани са 25 лица.

Присъдите по 8 дела са били протестирани, като по 6 от тях присъдите са били потвърдени с решения на въззивния съд, една присъда е отменена, и една е изменена в гражданско-осъдителната ѝ част. По две от делата протестите са оттеглени от въззивния прокурор, по две от делата въззивните прокурори са направили изявление, че не поддържат протеста. По останалите дела присъдите са влезли в законна сила, след като не са били обжалвани и протестирани.

Причините за постановяване на оправдателни присъди могат да се обобщят най-общо в две групи :

1. Несъставомерност на деянието (4 присъди) - събраните по делото доказателства и установената въз основа на тях фактическа обстановка не водят до извод за осъществен състав на престъпление, в един от случаите е установено, че деянието съставлява престъпление от частен характер, но подсъдимият не е пожелал съдът да се произнесе с присъда по него, в съдебното следствие е установена субективна несъставомерност на деянието – липса изобщо на виновно поведение, или наличие на вина под формата на непредпезливост/ небрежност, при изискуем от закона умисъл.

2. Недоказаност по отношение авторството на престъплението, и по отношение на негови задължителни обективни признаци – наличие на квалифициращи деянието обстоятелства относно начина и средствата за извършването му, времето и периода на извършването му, вида, броя и стойността на предмета на посегателство, броя на неизпълнените месечни задължения за издръжка, обстоятелства, обуславящи по-тежка квалификация и наказуемост (повторност, рецидив, продължавано престъпление) и такива, обуславящи по-лека квалификация и наказуемост (маловажен случай, заплащане на дължимите издръжки до приключване на следствието в

първоинстанционния съд, деецът е направил след деянието всичко, зависещо от него за оказване помощ на пострадалия и т.н.). Част от изброените релевантни факти са били установени едва в хода на съдебното следствие, но в повечето случаи по делата, по които са постановени частично оправдателни присъди, тези обстоятелства са били известни още на досъдебното производство, но не са били отчетени, или са били неправилно преценени от прокурора при изготвяне на обвинителния акт.

III. 2. Делата със значим обществен интерес/съобразно компетентността на районен съд/

По справка и при зададената от ВСС рамка, дела със значим обществен интерес в Районен съд гр. Бургас за 2012г. няма.

III. 3. Състояние и дейност на наказателното отделение в БРС

Предвид повишения брой постъпили през 2012 г. дела, личната натовареност на отделните съдии от наказателно отделение на БРС продължава да нараства. В края на отчетния период 717 наказателни дела от всички видове са останали висящи. Този резултат се дължи на няколко фактора. От една страна, в началото на годината са били налице 622 несвършени дела-пренос от 2011 г., а само през последното тримесечие на 2012 г. са били образувани 1440 нови наказателни дела. Не следва да се оставя без отбелязване и тенденцията към забавяне разглеждането на делата, подлежащи на публично разглеждане в открити съдебни заседания, поради неоткриване или нередовно призоваване на участници в производствата, и поради увеличаващите се доказателствени искания на страните към съда. Наблюдава се устойчива тенденция специално по отношение на НОХД и НАХД по чл. 78 а от НК наблюдаващите прокурори да не уважават направени в досъдебното производство доказателствени искания най-вече от обвиняемите и техните защитници с аргумент, че те могат да бъдат сторени и пред съда. Показателно е например съотношението между общият брой **насрочвания по НОХД** през годината – **общо 1583 насрочвания**, при подлежащи на разглеждане **общо 1129 дела**, и броя на отлаганията по същия вид дела – **общо 613 отлагания**. Аналогични са данните и при другите видове наказателни дела: при **100 НЧХД** за разглеждане, са проведени **общо 238 заседания**, при **168 НАХД по чл. 78а от НК** са проведени **общо 200 заседания**, при **2465 НАХД** за разглеждане, проведените по тях заседания възлизат на **2896**.

При изложените обстоятелства, отчетените резултати за сročността на наказателното правораздаване през отчетния период отново свидетелстват за положените усилия и добре свършена работа от съдиите от наказателното отделение на БРС. **4930** са общо свършените дела, което представлява **87 %** от всички разгледани през годината наказателни дела. От свършените за периода дела, в тримесечен срок са свършени **4178 дела**, или **85%** от свършените, при стойност на същия показател **84 %** за 2011 г.

Дейност на съдиите от наказателно отделение в Районен съд – Бургас през 2012 година

СЪДИЯ	постъпили дела през отчетния период	общо дела за разглеждане	общо свършени дела
Георги Грънчев	283	283	182
Георги Иванов	513	584	517
Диана Ганева	459	531	473
Димитър Димитров	57	57	57
Иво Добрев	11	70	70
Искър Искъров	539	633	551
Мариета Бушандрова	460	469	383
Мая Стефанова	504	567	513
Николай Гемеджиев	93	93	64
Петър Певтичев	486	553	498
Петя Георгиева	510	579	509
Светлин Иванов	363	413	367
Стоян Мутафчиев	502	553	510
Яна Колева	245	262	236
За всичко дела	5025	5647	4930

Цитираните конкретни данни за свършените в тримесечен срок дела, и общия брой на свършените през годината наказателни дела дават основание да се заключи, че през отчетния период съдиите от наказателното отделение са разгледали възложените им дела при спазване на закона, в разумни срокове, не са допуснали неоснователно забавени дела, и в общ план постигнатият за годината резултат е добър. Разликите в броя разгледани от отделните магистрати дела се дължи на неравномерното постъпление по време на дежурство и нуждата от преразпределяне на вече разпределени дела, поради временна нетрудоспособност на колеги.

III. 3. Съдебен контрол на достъпа до трафични данни по реда на Закона за електронните съобщения (ЗЕС).

През 2012 г. в БРС са постъпили общо **618** искания до Председателя на съда за разрешаване достъп до трафични данни на основание чл. 250а от ЗЕС. От общия брой постъпили искания, **220** искания са поверителни и са внесени от Териториална дирекция „Национална сигурност“-ДАНС, а останалите **398** искания са явни и изхождат от ОДМВР-гр.Бургас, Сектор „БОП“-гр.Бургас и Районна прокуратура-гр.Бургас. От всички искания, **4** се отнасят за данни за интернет трафик, а останалите **614** – за телефония (мобилна и фиксирана). През отчетния период Председателят на РС-гр.Бургас и изрично упълномощените от него съдии са дали общо **498 разрешения** за достъп, и са постановили общо **120 разпореждания за отказ** да се предостави искания достъп.

III. 4. Дейност на деловодство „Бюро Съдимост” през 2012 г.

Издадените през годината свидетелства за съдимост са **33080** (29 774 за 2011 г., 40 455 за 2010 г., 33 808 за 2009г.), а справките за съдимост са **5352** (6002 за 2011г., 15 279 за 2010 г., 8 740 за 2009г.).

През 2012 година ВКС се произнесе с две тълкувателни решения на ОСНК.

С Тълкувателно решение № 1 от 11.10.2012 г. по т.д. № 1/ 2012 г. бяха дадени разяснения относно приложението на процедурата по обезпечаване на глобата, конфискацията и отнемането на вещи в полза на държавата, предвидена в чл. 72 от НПК, с изрично тълкуване на предпоставките, които следва да са налице за допустимост на производството, предмета на преценка от страна на решаващия съд и липсата на пречки по реда на чл. 72 от НПК да се обезпечават конфискацията или отнемането на вещи, които имат характер на веществени доказателства по наказателното производство. Изрично бе посочен и редът за обжалване на съдебния акт по чл. 72 от НПК – а именно указания в чл. 389-403 от ГПК.

С Тълкувателно решение № 3 от 15.11.2012 г. по т.д. № 3/ 2012 г., ОСНК внесе яснота относно въпросите за мярката за неотклонение спрямо подсъдим, за когото има постановена осъдителна присъда с наложено ефективно наказание „Лишаване от свобода”, преди присъдата да е влязла в сила. Становището на ВКС изключва наличието на такава присъда като ново обстоятелство при преценката на решаващия съд за евентуално изменение на взетата спрямо подсъдимия мярка за неотклонение по реда на чл. 309 от НПК, респективно чл. 317 вр. чл. 309 НК. В същото тълкувателно решение, ВКС застъпва изричното становище, че изменение на мярката за неотклонение по реда на чл. 309 от НПК е допустимо само при наличие на предпоставките по чл. 66 ал.1 от НПК.

Разрешените с посочените тълкувателни решения въпроси пряко касаят работата на районните съдии, разглеждащи наказателни дела, особено относно произнасянията по реда на чл. 309 от НПК след приключване на първоинстанционни съдебни производства с осъдителна присъда и определено ефективно наказание „Лишаване от свобода”. И двата споменати тълкувателни акта внесоха необходимата принципна яснота по разгледаните в тях въпроси, а специално по отношение тезисите на ТР № 3/ 2012 г. бе потвърдено и придържането на българските съдилища към установените с решенията на ЕСПЧ европейски критерии и стандарти относно мерките за неотклонение и другите средства за процесуална принуда.

И през 2012 г. не бе решен законодателно въпросът за реда и необходимостта от защита на информацията при съдебното разглеждане на дела, по които има надлежно изготвени и приложени ВДС. Независимо от огласените намерения за законодателни промени в насока декласифициране на информацията от използване на СРС в съдебната фаза на наказателното производство, в НПК продължава да отсъства ясна регламентация относно изискванията и реда за разглеждане на такива дела в съдебната им фаза.

IV. БРОЙ ОБЖАЛВАНИ И ПРОТЕСТИРАНИ ДЕЛА, РЕЗУЛТАТИ ОТ ВЪЗЗИВНА И КАСАЦИОННА ПРОВЕРКА, ИЗВОДИ

Обжалваните и протестирани съдебни актове по наказателни дела през 2012 г. са **1042** (929 през 2011 г., 691 през 2010 г., 354 през 2009г.) и представляват **21.13 %** от всички решени наказателни дела за периода. Запазва се тенденцията към прогресивно увеличаване броя на обжалваните и протестирани дела, особено по административнонаказателните дела и частните наказателни дела от досъдебното производство, а делата по чл. 78а от НК, наказателните от частен характер дела и частните наказателни дела по кумулации бележат спад по отношение на броя на

оспорените съдебни актове. Справката отразява броя на обжалваните и протестирани съдебни актове по различните групи дела, както следва :

IV. 1. БРОЙ ОБЖАЛВАНИ И ПРОТЕСТИРАНИ НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

НЯКОИ ВИДОВЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПО НК	шифър на реда	обжалвани дела	от обжалваните дела с протести от Районна прокуратура
Гл. II ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА	0200	17	4
в т.ч. по чл. 159 ал.2,3 и 5 от НК	0201	0	0
трафик на хора - чл.159а-159в	0202	0	0
средна телесна повреда - чл.129 НК	0204	3	1
противозак.лиш. от свобода чл. 142а НК	0205	2	1
блудство - чл. 149 и 150 НК /без чл.149,ал.5 НК/	0206	0	0
изнасилване - чл. 152 НК /без чл.152,ал.4 НК/	0207	0	0
склоняване към проституция - чл. 155	0208	0	0
отвлечане на лице от женски пол - чл. 156	0209	0	0
Гл. III ПРЕСТ. П-В ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	0300	2	2
в т.ч.п-в интелект.собств.-чл.172а-173 ал.1 НК	0301	1	1
Гл. IV П-Я П-В БРАКА, СЕМЕЙСТВ. И МЛАДЕЖТА	0400	5	2
Гл. V ПРЕСТЪПЛЕНИЯ П-В СОБСТВЕНОСТТА	0500	67	10
в т.ч. кражба - чл. 194-197 НК /без чл.196а НК/	0501	41	6
грабеж - чл. 198 и чл. 200 НК	0505	1	0
присвояване - чл. 201-208 НК /без чл.203 и чл.206,ал4/	0506	7	1
измама - чл. 209-211 НК	0507	12	1
документна измама - чл. 212/без чл.212,ал5/, 212а, 212б НК	0511	1	1
застрахователна измама - чл. 213 НК	0512	0	0
изнудв./рекет/ чл. 213а/1,2/, 214/1/ и 214а НК	0514	0	0
Гл. VI ПРЕСТЪПЛ. ПРОТИВ СТОПАНСТВОТО	0600	5	1
п-я в отделни стоп.отрасли - чл. 228 до чл. 240 НК	0604	0	0
п-я п/в индустр. собств.чл. 227 и 227а НК	0606	0	0
Гл. VII П-Я П-В ФИН., ДАН. И ОСИГ.СИСТЕМИ	0700	0	0
Гл. VIII П-Я ПРОТИВ Д-ТА НА Д.ОРГ. И ОБЩ. О-ИИ	0800	4	1
в т.ч. незак. премин. на границата чл. 279 НК	0802	1	0
прев. през. границата лица и групи чл.280 НК	0803	0	0
Гл. IX ДОКУМЕНТНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	0900	4	1
Гл. X П-Я ПРОТИВ РЕДА И ОБЩ. СПОКОЙСТВИЕ	1000	6	0
хулиганство - чл. 325 НК	1005	6	0
Гл. XI ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1100	22	3
в транспорта-чл. 343 ал.1 б."б", ал.3 б."а" НК	1103	3	0
отнемане на МПС - чл. 346 НК	1106	0	0
отглежд растения и престъпл. свързани с наркот. в-ва чл. 354, 354а ал.5, 354в ал.1НК	1107	4	1
Гл. XII П-Я ПРОТИВ ОТБР.С-Т НА РЕПУБЛ.	1200	0	0
Гл. XIII ВОЕННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ	1250	0	0
Гл. XIV П-Я ПРОТИВ МИРА И ЧОВЕЧЕСТВОТО	1300	0	0
ВСИЧКО НОХД от ш.0200 до ш.1300	1399	132	24
НЧХД	1400	37	0
чл. 78 а НК	1410	28	6

ЗБШМН	1430	0	0
Давност и амнистии - чл.80-84 от НК	1440	0	0
Рехабилитации чл. 85-88а от НК	1450	2	1
Принудителни мед.мерки от ЗЗ и чл. 89 от НК	1460	3	0
Кумулации - чл. 23, 25 и 27 НК	1470	17	2
НЧД от досъдебното производство	1480	7	0
Други престъпления	1490	7	0

Броят обжалвани през годината дела по видове е както следва: 132 НОХД, 37 НЧХД, 28 решения по чл. 78а НК, 17 НЧД по кумулации и 105 съдебни актове по НЧД от досъдебно производство.

24 съдебни акта по НОХД са били **протестирани** от Прокуратурата през 2012 г., като са протестирани актове по 4 НОХД, образувани в БРС през 2012 г., а останалите протестирани присъди са по дела на съда от 2010 и 2011 г. Към края на отчетния период от тези протестирани съдебни актове, от горните инстанции са се върнали 19 потвърдени присъди, по 2 дела протестите са бил оттеглени и производството пред въззивния съд е било прекратено, а присъдите по 3 дела са изменени.

9 съдебни акта по дела по чл. 78а НК (от които само 2 по дела, образувани през 2012 г., а останалите по дела от 2011 г.) са били **протестирани** от Прокуратурата, от които 7 са били потвърдени, а 1 е отменен, по едно дело е отменено разпореждане съдията-докладчик за връщане делото на прокурора, а след постановяване на решението по същество, то се обжалва и продължава да се намира на БОС.

От свършените 1342 частни наказателни дела (без разпитите пред съдия), съдебните актове по 127 дела са обжалвани, а определенията на БРС по 11 дела са **протестирани**. От протестираните определения по НЧД, 7 са били потвърдени, 3 – отменени и 1 – изменено.

Специално по отношение на съдебните актове, постановени по дела за кумулация (общо 327 производства от този вид са разгледани през 2012 г., а са били свършени 291 дела), през отчетния период са били обжалвани/ протестирани общо 17 (два съдебни акта са **протестирани**). Актовете по 12 дела са потвърдени (от тях 7 дела, образувани и разгледани през 2012г., останалите 5 по дела, образувани през 2011 г.), липсват отменени съдебни актове, определението по 1 дело е изменено, а по останалите все още няма резултат.

Следва да се отчете и инстанционната проверка по наказателните дела от административен характер (без чл. 78а НК), които съставляват значителен брой и разнообразни по предмет дела. От приключилите 1980 НАХД, обжалвани са 718 (716 през 2011 г.). По 222 дела решенията са потвърдени, по 74 дела решенията са изцяло отменени (59 през 2011 г.), по 18 дела решенията са изменени (9 през 2011 г.), по 13 дела постановените от БРС прекратителни определения са отменени и делата са върнати за продължаване на производството от същия съдебен състав, по 4 дела решенията са отменени поради допуснати съществени процесуални нарушения и делата са върнати за ново разглеждане от други състави на първоинстанционния съд, а по останалите все още няма резултат.

IV. 2. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИНСТАНЦИОННИЯ КОНТРОЛ

С оглед резултатите от инстанционния контрол през 2012 г., се установяват следните причини за отмяна и изменение на постановените от БРС присъди, решения и определения:

A. НОХД

През отчетния период липсват отменени от Окръжен съд Бургас присъди по НОХД, образувани през 2012 г. През годината са постъпили **4 отменени изцяло** присъди по реда на редовния въззивен контрол, постановени по дела от предходни години (за сравнение през 2011 г. - 2 отменени присъди, през 2010 г. - 4 отменени

присъди). В един от случаите – НОХД № 3998/ 2010 г., въззивният съд е констатирал съществено процесуално нарушение, състоящо се в липса на мотиви към първоинстанционната присъда, включително липса на съображения кои обстоятелства са приети за установени и въз основа на кои доказателства, липса на обсъждане на правната квалификация и аргументи при индивидуализацията на наказанието. Делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на БРС и образувано като НОХД № 220/2012 г. В два от случаите – НОХД № 1659/ 2011 г. и НОХД № 3888/ 2011 г., първоинстанционните присъди са отменени, а делата са върнати на прокурора поради допуснати на досъдебното производство съществени процесуални нарушения, ограничаващи правата на обвиняемите – включително противоречие между обстоятелствената и диспозитивната част на внесенния обвинителен акт, както и при действията по привличане на обвиняем на досъдебното производство.

Присъдата по гореспоменатото НОХД № 220/2012 г., при второто разглеждане на делото е изменена в частта относно приложението на чл. 68 от НК, като въззивният съд е счел, че не са налице основания за привеждане на предходно условно наказание „Лишаване от свобода“, понеже същото вече било групирано с други преходни осъждания на подсъдимия, било е приведено в ефективно изпълнение по реда на чл. 25 ал.4 от НК и вече било изтърпяно при извършване на деянието по конкретното дело. Присъдата е потвърдена в останалите ѝ части.

Б. НЧХД

През 2012 г. след инстанционен контрол са постъпили **отменени присъди по общо 6 НЧХД**, всички образувани през 2011 г. В един от случаите – НЧХД № 1036/ 2011 г., въззивният съд е изменил осъдителната присъда, като е наложил по-леко по вид наказание с мотиви за несъразмерна тежест на определената от БРС санкция. В два от другите случаи – НЧХД № 958/ 2011 г. и НЧХД № 761/ 2011 г., въззивният съд е отменил изцяло присъдите поради допуснати от първоинстанционните съдебни състави съществени процесуални нарушения, изразяващи се в противоречия между мотивната и диспозитивната част на присъдата и липса на обсъждане на събраните доказателства и установените от съда факти, и делата са върнати за ново разглеждане от други състави на БРС. В 3 други случая – НЧХД № 1430/ 2011 г., НЧХД № 1542/ 2011 г. и НЧХД № 4325/ 2011 г., първоинстанционните присъди са отменени поради постигнато пред въззивния съд помирение между тъжителя и подсъдимия, както и поради оттегляне на тъжбата, а наказателните производства по делата са били прекратени.

В. НАХД по чл. 78а НК

От решенията, постановени от БРС по НАХ делата по чл. 78а НК, решението по НАХД № 107/ 2012 г., с което подсъдимият е бил оправдан за престъпление по чл. 227б ал.2 от НК е било отменено от БОС и същият е признат за виновен. Основанията за отмяна решението на БРС се свеждат до различната оценка на БОС по въпроса за необходимостта от изрично решение на общото събрание на дружеството (ООД) за подаване на молба за откриване на производство по несъстоятелност, както е счел БРС. Съдебното производство по друго дело - НАХД № 2450/ 2012 г. първоначално е било прекратено от съдията-докладчик поради допуснати в досъдебното производство съществени процесуални нарушения. Това разпореджане е било отменено от въззивния съд и делото е върнато за разглеждането му по същество от БРС. След постановяване на решението, по жалба на подсъдимия делото отново е изпратено в БОС, където се намира и понастоящем.

Г. ЧНД

При постановените от БРС съдебни актове по ЧНД, се наблюдават следните причини за отменените и изменени решения и определения:

В 5 производства, образувани по реда на чл. 64 и чл. 65 НПК, определенията на БРС са отменени поради различна преценка от страна на въззивната инстанция на доказателствата по делото, които имат отношение към наличието на предпоставките за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража, (най-вече по отношение на реалната опасност обвиняемия да се укрие или да извърши престъпление), респективно относно изводите от преценката за законност на задържането в производствата по чл. 65 от НПК. По едно от делата по чл. 64 от НПК, взетата от БРС МНО „ЗС“ е била изменена в по-лека с такива съображения. В 3 производства от същия вид, определението на БРС, с което на обвиняемите са били определени МНО „Парична гаранция“ в различни размери, и „Домашен арест“, са били изменени от въззивния съд, който е взел спрямо обвиняемите МНО „Задържане под стража“. В едно производство по чл. 65 от НПК, определението на БРС, с което е потвърдена МНО „задържане под стража“, е отменено и спрямо обвиняемия е взета МНО „Домашен арест“.

В 2 производства, образувани по реда на чл. 243, ал. 3 НПК, определенията на БРС са били отменени поради различни правни изводи на въззивната инстанция при същите факти (1 дело), и поради непълноти в доказателствата, събрани в досъдебното производство (1 производство).

През отчетния период 2012 година липсват отменени съдебни актове по дела за кумулация по реда на чл. 306, ал. 1, т. 1 от НПК, за принудителни медицински мерки по чл. 89 от НК, за задължително лечение по реда на Закона за здравето и за налагане на възпитателни мерки по реда на ЗБППМН.

Д. НАХД

През отчетния период продължава тенденцията към влошаване резултатите от инстанционния контрол по НАХД, при запазване броя обжалваните, потвърдените, отменените и изменените решения на Районен съд-гр.Бургас по НАХД (без тези по чл. 78а НК). Решенията по **718 дела** са били обжалвани през 2012 г., **74 решения са изцяло отменени** (10.3% от броя на всички обжалвани дела), изменени са решенията по **18 дела** (2.5% от броя на обжалваните), и **решенията по 4 дела са отменени** поради допуснати съществени процесуални нарушения, а делата са върнати за ново разглеждане от други състави на БРС. **13 прекратителни определения** са отменени и делата са върнати за ново разглеждане на същия първостепенен съд, като в тази група попадат изключително случаи, при които в производството пред БРС е констатирана процесуална недопустимост на подадената жалба (основно поради просрочие), а едва пред касационната инстанция са представени доказателства за спазен срок по чл. 59 ал. 2 от ЗАНН..

След анализ на касационната практика, за наличието на горните резултати се откриха следните групи причини:

1. Най-много на брой решения по дела на БРС са отменени поради нарушение на материалния закон от актосъставителя и наказващият орган в производството, или от първостепенният съд при събиране, обсъждане и ценене на доказателствената съвкупност. Тук се включват случаите на неправилно издирване на нарушената законна разпоредба, неправилно избрана санкционна норма, противоречие или несъвпадение между нарушените с деянието законни разпоредби и санкционния състав, предвиждащ административнонаказателна отговорност за съответното нарушение, както и хипотезите на нарушения на чл. 18 от ЗАНН (при множество нарушения, които не са отделно описани и квалифицирани, или са санкционирани само с едно наказание).

2. Голяма група решения на БРС са отменени поради разминаване в изводите на съдилищата относно съставомерността и доказаността на деянието и неговото авторство. Налице са множество случаи, при които, при отменени от БРС наказателни постановления поради недоказаност на факта на извършеното нарушение, на авторството на деянието или на виновното му извършване от санкционираното лице, касационната инстанция е заела диаметрално противоположна позиция, приемайки, че

при установяване на административното нарушение са спазени регламентираните в ЗАНН процесуални правила и гаранции за законосъобразност на акта на наказващия орган, събраните по делото доказателства са годни и потвърждават констатациите в акта, и следователно деянието, неговия автор и виновното му извършване са безспорно установени. Налице са и касационни решения в обратния смисъл - при потвърдени или изменени от БРС наказателни постановления, въззивните решения са отменени с доводи, че описаното от наказващият орган конкретно деяние не осъществява състава на административното нарушение (несъставомерност по съответния текст от закона), за което е ангажирана отговорността на жалбоподателя или поради направен извод, че конкретно санкционираното лице не е извършило описаното в НП нарушение, или поради това, че санкционираното лице не е надлежен субект на нарушението, за което е санкционирано;

3. Немалък брой решения (както потвърждаващи наказателните постановления, така и отменителни) са били отменени от административния съд поради нарушение по чл. 34, ал. 1 или ал. 3 от ЗАНН. Отчетливи противоречия в практиката на Районен съд – гр.Бургас, от една страна, и на Административен съд-гр.Бургас от друга се наблюдават по дела с предмет – наложени административни наказания на основание чл.261 ал.1 от ЗКПО, чл. 355 ал. 1 и ал. 2 от КСО, чл. 179 и чл. 181 ал.1 от ЗДДС, където алтернативно са предвидени като административни нарушения както неподаването на съответната декларация, така и закъснялото ѝ подаване. В тези случаи, различни състави на Административен съд-гр.Бургас приемат, че когато се касае за неподаване на съответната декларация, срокът по чл. 34 ал.1 от ЗАНН започва да тече от датата, следваща изтичането на срока за подаване на декларацията, а в случаите, когато декларацията все пак е подадена, но е просрочена, срокът по чл. 34 ал.1 от ЗАНН има начало от датата на закъснялото подаване на декларацията. С подобни съображения, касационната инстанция е отменила множество решения на БРС, в които при закъсняло подаване на съответната декларация, въззивният съд е отменил наказателното постановление, като е съобразил времето от крайния момент за подаване на декларацията до нейното фактическо закъсняло подаване, и е стигнал до извод, че актът за установяване на нарушението е съставен след срока по чл. 34 ал.1 от ЗАНН.

4. Друга група решения на БРС са отменени поради констатирани от касационната инстанция пороци, пропуски и противоречия в съдържанието и задължителните реквизити на акта и наказателното постановление. Тук попадат случаите на наказателни постановления, отменени от БРС поради допуснати в хода на административнонаказателното производство съществени нарушения на процесуалните правила, по които първоинстанционните решения са отменени, като е прието от касационната инстанция, че процесуални нарушения не са допуснати, или допуснатите не са съществени и не водят до нарушаване правото на защита на жалбоподателя, както и случаите, в които при потвърдени от БРС наказателни постановления, решенията са отменени с аргументи за допуснати в хода на административнонаказателното производство съществени процесуални нарушения – по чл. 40, ал. 2, чл. 42, т. 3, чл. 44, ал. 1, на чл. 57, ал. 1, т. 5 ЗАНН;

5. Най-сетне, решения по дела на БРС, с които са отменени наказателни постановления на основание заключение, че извършеното нарушение представлява „маловажен случай” по смисъл на чл. 28 от ЗАНН, са били отменени с доводи, че не са налице основанията за прилагане на чл. 28 от ЗАНН. За поредна година практиката на административния съд илюстрира безусловния отказ на тази инстанция да прилага институт от общата част на ЗАНН – чл. 28 б.”а”, без значение от характера на нарушението (резултатно, формално, на поставяне в опасност и т.н.), от особеностите на индивидуалния случай и обстоятелствата, при които е осъществено нарушението, и характеристикните данни за нарушителя, въпреки наличието на задължителна тълкувателна практика по този въпрос.

През отчетния период **4 решения** на БРС са отменени поради допуснати от първоинстанционния съд съществени процесуални нарушения (основно липса на мотиви и противоречие между обстоятелствената и диспозитивната част на решенията), а делата са върнати за ново разглеждане от други съдебни състави на районния съд.

За подобряване на резултатите от инстанционния контрол по административнонаказателните следва да продължат усилията за по-прецизно проучване, преценка и произнасяне по делата от съдиите в БРС. В тази насока се полагат перманентни усилия чрез свикване на периодични общи събрания на съдиите от наказателното отделение за обсъждане на принципни въпроси и тълкувателна практика относно прилагането на закона, включително по НАХД. В това отношение, полезен ефект би имала и продължаващата специализация и допълнителна квалификация на съдиите чрез участие в семинари, дискусии и други учебни присъствени и дистанционни форми, организирани от НИП, други институции и НПО, както и от самия съд самостоятелно и със съдействието на Окръжен съд-гр.Бургас.

За пореден път следва да се отбележи належащата необходимост от уеднаквяване на практиката на касационната инстанция по този вид дела. Продължава наличието и устойчивото прилагане от касационните състави на различни критерии при преценката за степента на същественост на допуснати в административнонаказателното производство нарушения на процесуалните правила, различни подходи относно дефинирането и прилагането на погасяващи отговорността обстоятелства, основното от които е изтичането на давността за образуване на административнонаказателно преследване, както и отказът на административния съд да прилага изобщо института по чл. 28 от ЗАНН. Продължаваме да считаме, че са крайно необходими законодателни мерки за изменения в ЗАНН (с оглед попълване на неуредените в него важни процесуални и материалноправни въпроси, за които няма изрично препращане към съответните правила в НПК и НК – значението и характера на сроковете по чл. 34 ал.1 и ал. 3 от ЗАНН – едновременност или субсидиарност в прилагането на късите и дългите срокове; отношението на спирането на производството по реда на чл. 43 ал. 6 от ЗАНН, с оглед теченето на срока по чл. 34 ал. 3 от същия закон; ред, орган и максимален срок за възобновяване на спряно административнонаказателно производство, в контекста на срока по чл. 34 ал. 3 от ЗАНН и други, производни от тях, важни за прикритическото приложение на ЗАНН от съдиите). Още по-удачно би било най-сетне да се приеме единна кодификация поне по отношение на процесуалните правила по този вид дела с отдавна обсъжданите проекти за АНПК.

Специално по отношение цитираните по-горе интерпретации на закона досежно началния момент, теченето и края на срока по чл. 34 ал.1 от ЗАНН при нарушения по чл.261 ал.1 от ЗКПО, чл. 355 ал. 1 и ал. 2 от КСО, чл. 179 и чл. 181 ал.1 от ЗДДС и други административнонаказателни състави с предвидени алтернативно съставомерни бездействия или закъснели действия, съдиите от наказателно отделение на Районен съд-гр.Бургас намират разбирането на касационната инстанция за незаконосъобразно, тъй като с приемането на различни моменти, бележещи началото на срока по чл. 34 ал. 1 от ЗАНН при бездействие и при закъсняло действие според представената касационна практика, административният съд фактически амнистира онези, които изобщо бездействат дори и след установяване на нарушението, а в същото време необосновано и в определен смисъл – дискриминационно, санкционира субектите, които въпреки закъснението все пак са решили да изпълнят задълженията си и да декларират съответните обстоятелства. Следва да се посочи, че обсъдената практика на Административен съд-гр. Бургас, макар касационна с оглед постановилата я инстанция (аргумент от чл. 63 ал. 3 от ЗСВ), не притежава задължителния характер на тълкувателната практика на върховните съдилища, очертан в разпоредбите на чл. 130 ал. 2, във връзка с чл. 124 от ЗСВ. Поради това, съдиите от наказателното отделение на Районен съд-гр.Бургас ще продължат и занапред да отстояват и реализират на практика точното и еднакво прилагане на закона спрямо всички лица, субекти и органи,

съобразно императивите на чл. 117 ал.1, чл. 121 ал.1 и ал. 2 от Конституцията на Република България, и чл. 11 ал. 2 предложение първо от НПК.

IV. 3. ВЪЗОБНОВЕНИ ПРЕЗ 2012 ГОДИНА НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

През 2012 година, с решения на Върховен касационен съд са били възобновени следните **9 дела** – НОХД № 4159/ 2011г., НОХД № 2068/ 2012г., НОХД № 3459/ 2011г., НОХД № 386/ 2012 г., ВНДЧ № 12/ 2012 г., НОХД № 1949/ 2011г., НОХД № 2787/2011г., НОХД № 1432/2011г. и НОХД № 3902/ 2011г. Съдебните актове по посочените дела са отменени по реда на възобновяването като по едно дело ВКС се е произнесъл по същество, отменяйки частично първоинстанционния съдебен акт и прилагайки материалния закон, а останалите дела са върнати за ново разглеждане от други състави на БРС, на БОС или на прокурора, поради следните групи причини:

- неправилно приложение на чл. 66, ал. 1 от НК, като не е съобразено съдебното минало на обвиняемия;

- одобрено е споразумение за деяние, изискващо прилагане на института по чл. 78а от НК при наличие на всички материалноправни предпоставки за това;

- допуснати на досъдебното и съдебното производство съществени процесуални нарушения, изразени в липса на посочване на съществени обективни елементи на престъплението – време, място и начин на извършването му;

- неправилна преценка за приложимата към деянието редакция на чл. 55 ал.1 т.1 от НК, приложимата към случая редакция на разпоредбата по чл. 58а ал.1 от НК;

- наложено наказание лишаване от право да управлява МПС, при условие, че осъденият не притежава такова право – чл. 343г от НК;

- неправилно приложение на правилата по чл. 23-25 от НК, и в частност неспазване на принципа групирането на наказанията да се извърши по най-благоприятния за осъдения начин;

- поради неправилно проведено задочно производство, като и по двете дела от този вид ВКС е взел спрямо подсъдимите МНО „Задържане под стража”.

Същевременно, по 1 дело - НОХД № 4411/ 2010 г., искането за възобновяване, основано на проведено в отсъствие на подсъдимия наказателно производство (чл. 269 НПК), е оставено без уважение от ВКС.

През 2012 г. е налице едно административнонаказателно дело – НАХД № 368/ 2011 г. по описа на БРС, за проява по УБДХ, решението по което е отменено от Административен съд-гр.Бургас на основание чл. 70 и следващите от ЗАНН, и административнонаказателното производство е прекратено поради новооткрити обстоятелства, касаещи наличие на всякащо досъдебно производство за деяние, включващо в състава си и проявата, наказана от БРС по реда на УБДХ.

години		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
НОХД	Постъпили	1140	991	891	1212	1044	1142	1205	1137	1006
	Разгледани	1519	1355	1212	1537	1158	1239	1374	1287	1129
	Решени	1155	1034	887	1423	1061	1070	1224	1164	998
НЧХД	Постъпили	79	72	69	49	68	58	85	76	70
	Разгледани	134	111	112	75	78	85	109	113	100
	Решени	95	68	86	65	51	61	72	83	69
НЧД	Постъпили	707	773	753	876	789	856	1303	931	1355
	Разгледани	714	791	774	884	810	872	1345	932	1392
	Решени	696	770	766	863	794	830	1290	929	1342
НЧД /разпити/	Постъпили	167	241	322	457	549	747	681	389	393
	Разгледани	167	241	322	457	549	747	681	389	393
	Решени	167	241	322	457	549	747	681	389	393
ЧЛ.78а От НК	Постъпили	335	476	454	257	204	195	219	180	146
	Разгледани	335	546	509	286	216	230	245	210	168
	Решени	265	491	480	274	181	204	215	188	148
НАХД	Постъпили	894	1147	1268	984	1170	1544	2097	2049	2055
	Разгледани	1056	1407	1517	1211	1261	1644	2306	2462	2465
	Решени	796	1158	1290	1120	1161	1435	1893	2052	1980

IV. СРАВНЕНИЕ С ПРЕДХОДНИТЕ НЯКОЛКО ГОДИНИ ПО ВИДОВЕ ДЕЛА.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Период : 2007 година – 2012 година

години		2007	2008	2009	2010	2011	2012
ГР.Д.	Постъпили	4084	3423	2537	2772	2784	2831
	Разгледани	4850	4236	3392	3893	3998	3993
	Решени	4037	3352	2278	2679	2836	2859
Ч.ГР.Д.	Постъпили	38	110	888	805	869	718
	Разгледани	953	871	910	823	919	744
	Решени	946	849	892	773	893	710
Чл.410 и 417 ГПК	Постъпили	1656	3214	5685	7601	8414	7546
	Разгледани	1675	3227	5732	7766	8531	7653
	Решени	1662	3180	5567	7649	8424	7529

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

Период : 2004 година – 2012 година

Сравнение на натовареността на магистратите в БРС , с районните съдилища в района на БОС за последните пет години Натовареност спрямо общата натовареност за страната

Год.	Съдии		Разгл. дела	Свършени дела	Натовареност по щат /разгледани дела /месец	Натовареност по щат /свършени дела/месец	Действит. натовареност /разгледани дела/месец	Действит. Натовареност /свършени дела/месец
	Щат	Действ. брой съдии						
2007	30	25	10 975	9901 (90%)	30,49	27,50	36,58	33
2008	30	27	11 535	10 329	32,04	28,69	36	32

				(90%)				
2009	30	28	14858	13084 (88%)	41,27	36,34	55,44	48,82
2010	30	29	18542	16476 (89%)	51,51	45,77	72,71	64,61
2011	30	29	19002	17085 (89,92)	52,78	47,46	72,25	64,96
2012	30	30	18037	16082 (89,16)	50,10	44,52	61,98	55,08

*Натовареността по щат на магистратите в Районните съдилища в областните градове в страната, съгласно последната статистика на ВСС, сравнена с натовареността по щат на магистратите от Районен съд –Бургас е следната:

	Натовареност по щат /разгледани дела	Натовареност по щат / разгледани БРС	Натовареност по щат / свършени дела	Натовареност по щат / свършени дела БРС
2011г.	59,77	50,10	50,59	44,52

Натовареността на магистратите от районните съдилища в **района на Окръжен съд –Бургас** за миналите три години е следната:

За 2009г. : - натовареност по щат на база разглеждани дела – 18,62
 - действителна натовареност на база дела за разглеждане 45,06
 - натовареност по щат на база свършени дела- 29,81
 - действителна натовареност на база свършени дела – 39,36

За 2010г. : - натовареност по щат на база разглеждани дела – 43,05
 - действителна натовареност на база дела за разглеждане-56,84
 - натовареност по щат на база свършени дела- 38,38
 - действителна натовареност на база свършени дела – 50,67

За 2011г. : - натовареност по щат на база разглеждани дела – 46,42
 - действителна натовареност на база дела за разглеждане-61,28
 - натовареност по щат на база свършени дела- 41,92
 - действителна натовареност на база свършени дела – 55,43

Видно от изложената статистика, магистратите от БРС са натоварени към средното за страната спрямо разгледани и свършени дела спрямо обявената средна натовареност на магистратите в Районните съдилища в областните градове в страната. Значително по-голяма е натовареността на магистратите от Районен съд-Бургас спрямо останалите районни съдилища, както и натовареността на магистратите в района на Окръжен съд-Бургас. С оглед запълване на щатните бройки се използваше отново възможността за командироване на магистрати от по-малките районни съдилища от района на Окръжен съд-Бургас, с което се постигна относителна запълненост на щата и

съответно се намали натовареността на магистратите. Независимо от това обстоятелство натовареността на съдиите остава прекомерна.

Средна натовареност на съдиите в БРС. Тежест на видове разпределени и решени дела

Средната натовареност на съдиите бе показана подробно по-горе. Тук следва да се посочи, че разпределението на делата в съда се извършва на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение, съобразно чл.9 от ЗСВ. При нас, принципът на случайния избор се прилага в рамките на отделенията – гражданско и наказателно, съгл. чл.9, ал.2 ЗСВ. От 2009г. в Районен съд –Бургас се използва програмата за случайно разпределение на делата на ВСС. За разпределението на делата на случайния принцип са изготвени Вътрешни правила, които стриктно се спазват. При случайното разпределение на делата, остава проблема с неравномерно натоварване на магистратите от гледна точка на тежест на делата. В този смисъл считаме за некоректно да се отбелязват данни относно това кой съдия е разглеждал тежки дела, тъй като това не зависи от желанието или отдадеността към работата на магистрата, а какво по тежест дело ще му бъде разпределено от програмата. Независимо от изложеното за програмата за случайно разпределение на делата са обособени групи дела, което позволява равномерна натовареност на магистратите. Натовареността на магистратите е обусловена не само от броя на делата, спецификата на делата в съответния съдебен район, тяхната сложност. От допълнителните дейности, които магистрата извършва, свързана с администрирането на делата, участието в различни комисии пряко свързани с работата на съда и др.

Делата на държавните съдебни изпълнители също се разпределят на случаен принцип чрез модула от деловодната програма на Еди Чакъров, с която се работи в ДСИС.

Разликата в броя на делата между съдиите, се дължи на дългосрочни отсъствия на магистратите и на дежурствата, когато не може да се контролира равномерното разпределение на постъплените.

Средномесечни показатели за натовареност

○ Гражданско отделение - 17 съдии

Средномесечна натовареност на съдия от гражданско отделение /постъпили през годината дела = 54,38 (2011г.-59,15;2010г.-54,8; 2009г.-50,6; 2008г.-36,87)

Средномесечна натовареност на съдия от гражданско отделение / разгледани дела =60,74(2011г.-65,92;2010г.-61,19;2009г.-55,7; 2008г.-41,46)

Средна натовареност на съдия от гражданско отделение / свършени дела = 54,40 (2011г.-59,57;2010г.-54,42 ;2009г.-48,5;2008г.-36,29)

○ Наказателно отделение -13 съдии

Средномесечна натовареност на съдия от наказателното отделение/ постъпили през годината дела =36,19 (2011г.-31,21;2010г.-35,8;2009г.-29,11;2008г.-26,55)

Средномесечна натовареност на съдия от наказателното отделение / разгледани дела= 36,20 (2011г.-35,60;2010г.-38,85;2009г.-30,87;2008г.-28,27)

Средната натовареност на съди от наказателното отделение я/ свършените дела=31,60 (2011г.-31,62;2010г.-34,46;2009г.-27,8; 2008г.-26,37)

Средна натовареност на съдиите от РС-Бургас при реално запълнен към края на годината щат – 30 :

*Средномесечна натовареност на съдия / постъпили през годината дела - 44,77
(2011г.-48,66;2010г.-48,1;2009г.-40,6;2008г.-32 ; 2007г.-31,92) дела на месец*

*Средномесечна натовареност на съдия/ разгледани дела - 50,10
(2011г.-54,06;2010г.-53,3; 2009г.-44,22;2008г.-36 ; 2007г.-36,58) дела на месец*

*Средномесечна натовареност на съдия/ свършени дела - 44,52
(2011г.-49;2010г.-47,3; 2009г.-38,94; 2008г.-32; 2007г.- 33) дела на месец*

Средномесечна натовареност на съдиите през 2012г.

Сравнение с предходни години

Щатът е запълнен 30 щ.бр.

Гражданско отделение

Година	Средномесечно натовареност на съдия/ постъпили дела	Средномесечно натовареност на съдия / разгледани дела	Средна натовареност на съдия / свършени дела
2006	36, 20	41,11	36,07
2007	34,16	38,84	33,92
2008	36,87	41,46	36,29
2009	50,6	55,7	48,5
2010	58,2	65	57,8
2011	59,15	65,92	59,57
2012	54,38	60,74	54,40

Наказателно отделение

Година	Средномесечно натовареност на съдия/ постъпили дела	Средномесечно натовареност на съдия / разгледани дела	Средна натовареност на съдия / свършени дела
2006	34,79	41,16	35,47
2007	29,05	33,71	31,83
2008	26,55	28,27	26,37
2009	29,11	30,87	27,8
2010	35,8	38,8	34,4
2011	31,21	35,60	31,62
2012	36,19	36,20	31,60

Независимо от изложеното най-точно се определя натовареността като се съобразят отработените човекомесеци, които за 2012г. са 291.

Година	Човекомесеци	Средномесечно натовареност на съдия/ постъпили дела	Средномесечно натовареност на съдия / разгледани дела	Средна натовареност на съдия / свършени дела
2009	268	50,9	55,44	48,82
2010	255	65,7	72,7	64,61
2011	263	64,4	72,25	64,96
2012	291	55,39	61,98	55,08

От изложеното в таблицата прави впечатление, че за първа година от последните три години се забелязва намаление на средномесечната действителна натовареност на магистратите след драстичното повишаване през предходните години.

Продължава съществения проблем за правораздаването продиктуван от липсата на възможности за адекватно реагиране на резките промени в натовареността. Висшият съдебен съвет за поредна година не се разреши проблема с уеднаквяване и актуализиране на видовете дела, образувани в съдилищата, което е в основата на статистиката. В резултат на изложеното не са изработени обективни стандарти по отношение на реалната натовареност на съдилищата и всяко от отделенията в тях.

ДЪРЖАВНО СЪДЕБНО ИЗПЪЛНЕНИЕ и СЪДИИ ПО ВПИСВАНИЯТА

Към дейността на Районен съд – Бургас, а и на районните съдилища като цяло, своя принос имат и държавните съдебни изпълнители, и съдиите по вписвания.

Държавните съдебни изпълнители по щат 4. През месец септември броят на държавните съдебни изпълнители беше увеличен с 1 щатна бройка, след като беше съобразена натовареността им в сравнена с останалите ДСИ в страната.

В Съдебно-изпълнителна служба при БРС делата за разглеждане са 4194 бр. изпълнителни дела, като през 2012 година са образувани 853, през 2011г.- 986бр., през 2010г.- 529 броя.

Делата за разглеждане са разпределени както следва:

-В полза на ЮЛ са 1728 броя,

-В полза на граждани 1670 броя изпълнителни дела, от които дела за издръжка - 950бр., предаване на дете - 32 бр, и въвод - 4бр.

-В полза на Държавата -432 бр. дела, от които 418 са частни държавни вземания и 14 дела са публични държавни вземания.

Прекратените през отчетния период дела са 251 броя, като 251 дела са свършени чрез реализиране на вземането.

През 2012 година броят на новообразуваните дела е намалял в сравнение с предходната година. В края на периода са останали несвършени 3654 дела. Общо събаната сума е 1 097 335лв.

Съдиите по вписвания са 5 по щат, който е запълнен. През годината те имаха и продължават да имат много проблеми, предвид проблемите в Агенцията по вписвания.

За поредна година ще направя извод относно проблема със съдиите по вписванията от една страна и Агенцията по вписванията. Не се намери законодателно решение при този проблем независимо от ежегодното отчитане на недостатъците на модела служителите да са с различна подчиненост съдиите по вписванията. Дейността

на съдиите по вписванията могат да се очертаят в следната справка, а именно: прехвърляния-948ббр., отбелязвания, заличавания -1177 броя, ипотечи-1061 бр., особени залози-10бр., възбрани-1451бр., откази -164броя, преписи -8125 броя, удостоверения по чл.46,47,48 от Правилника за вписванията -7496 броя, молби за обявяване на саморъчни завещания-9 броя, молба за оставяне на съхранение на саморъчно завещание -89 броя, нотариални завещания-14 броя, молба за връщане на саморъчни завещания- 6бр. В сравнение с 2011г. се забелязва повишаване на натовареността на съдиите по вписванията.

Професионална квалификация

Съдиите от Районен съд-Бургас полагат усилия за подобряване на квалификацията си като участват в организирани от Националният институт на правосъдието. За съжаление местата са много ограничени и не могат да отговорят на желанието на магистратите за усъвършенстване.

Освен за магистратите следва да се обърне сериозно внимание на обучението на съдебните служители. Повишаване на качеството на работата им неминуемо ще доведе до по-бързо и качествено обслужване на гражданите. През годината се положили значителни усилия в тази посока като се организираха няколко обучения съвместно с Националното сдружение на служителите “Административни документи – структурни схеми и задължителни реквизити по БДС при съставянето им“, „Стресоустойчивост и управление на времето“, „Грамматика“. Със съдействието на Комисията за защита на личните данни и по инициатива на Районен съд-Бургас се организира обучение „Защита на личните данни“.

През годината имаше изготвен план за обучение, който в значителна степен беше изпълнен. През 2012г. за поредна година участвахме съвместно с Окръжен съд - Бургас в инициативата на НИП за провеждане на регионални обучения. Организирахме няколко обучения, в които участваха магистрати от двете оделения –наказателно и гражданско. В заключение проведехме конференция на тема „Проблемът наркотици. Превенция и наказателна репресия“. На организирания форум участваха представители на съдебната, изпълнителната власт, неправителствени организации.

Районен съд-Бургас участва в „Програмата за развитие на съдебната система“, която в резултат на обмяна на добрите практики достигнати в различните съдилища спомага за подобряване дейността на съда. През настоящата година беше удостоен за втори път с приза „Съд -модел“ в България. Този приз е заслужена висока оценка за ежедневното усърдие, което влагат в работата си служителите и магистратите от Районен съд –Бургас и в същото време е задължение за запазване и непрекъснато усъвършенстване на достигнатите стандарти.

Заключение

Съдът и през настоящата година поддържа традиционно добри отношения с останалите органи на съдебна власт и държавни институции

През годината магистратите и служителите от Районен съд - Бургас работиха усърдно с чувство за отговорност, въпреки прекомерната си натовареност, поради което заслужават много добра оценка за положения труд.

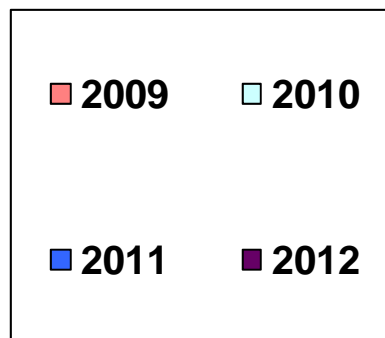
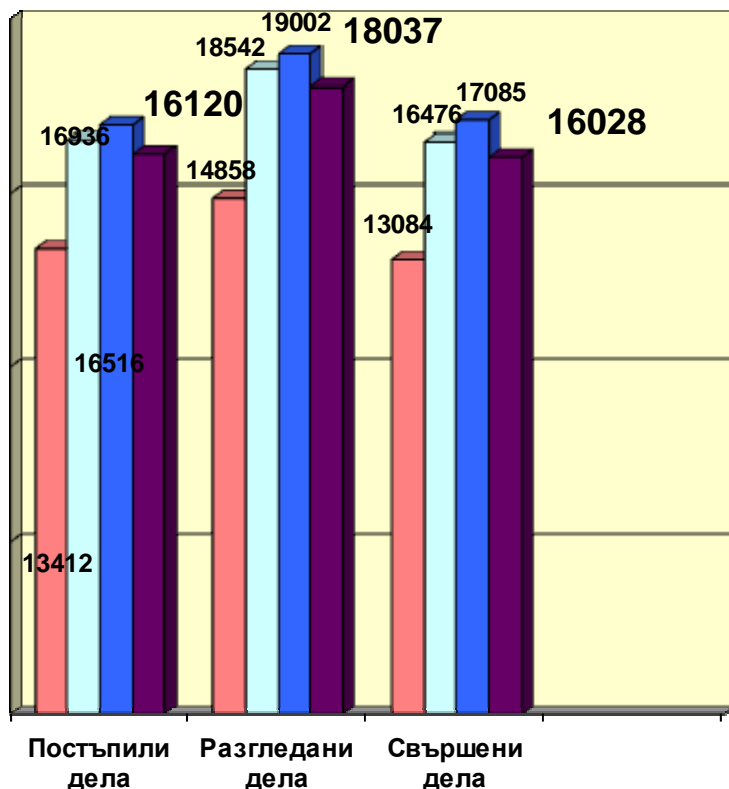
Целите през следващата година отново постигане на по-добри резултати с подобряването на сročността и качеството на приключване на делата; повишаване на качеството на администриране на делата от страна на съдебната администрация и магистратите; системно и ползотворно обучение на съдиите и съдебните служители с цел повишаване на качеството на работа, подобряване на комуникацията с медиите.

Административен ръководител - председател на
Районен съд - Бургас :

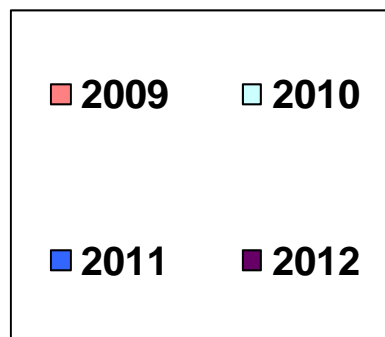
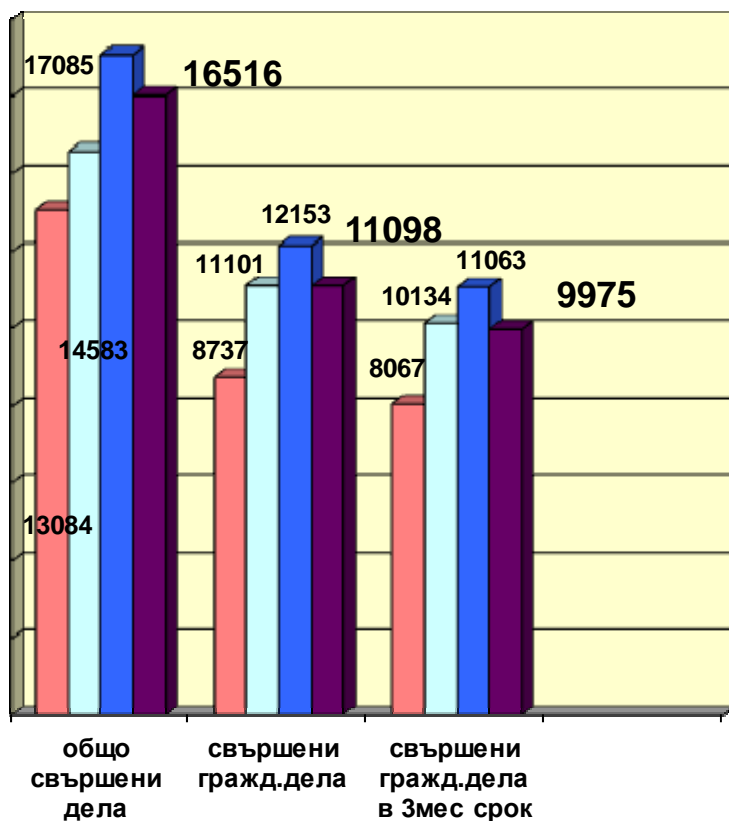
Яна Колева

ПРИЛОЖЕНИЯ

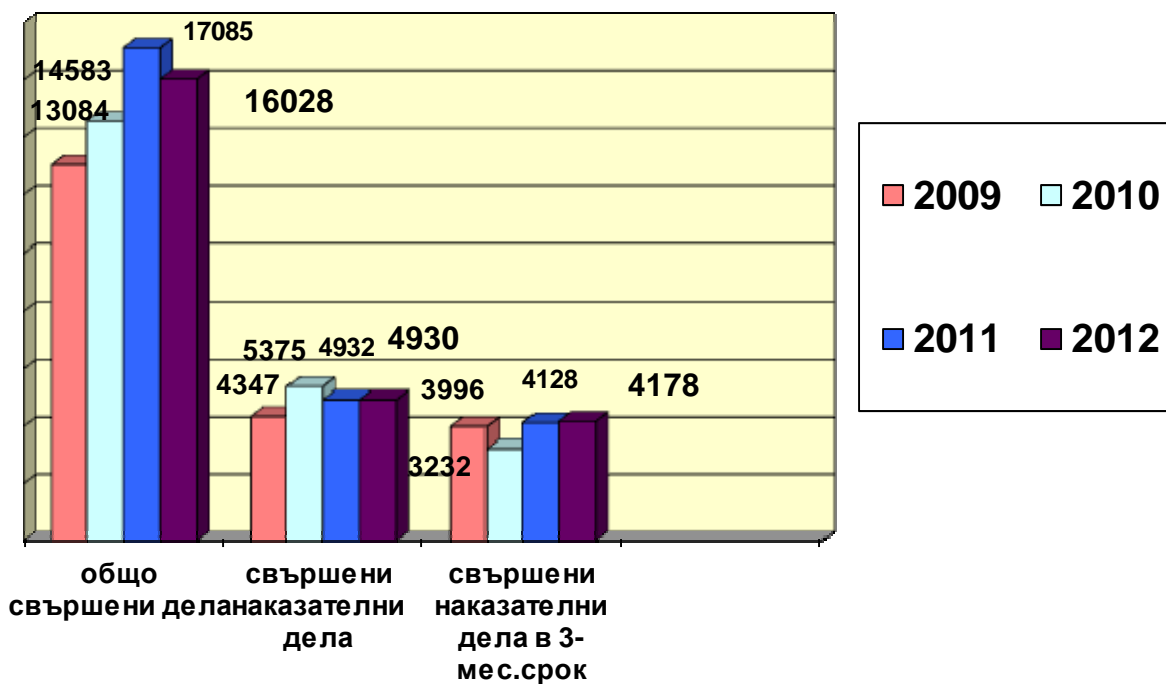
Диаграма № 1

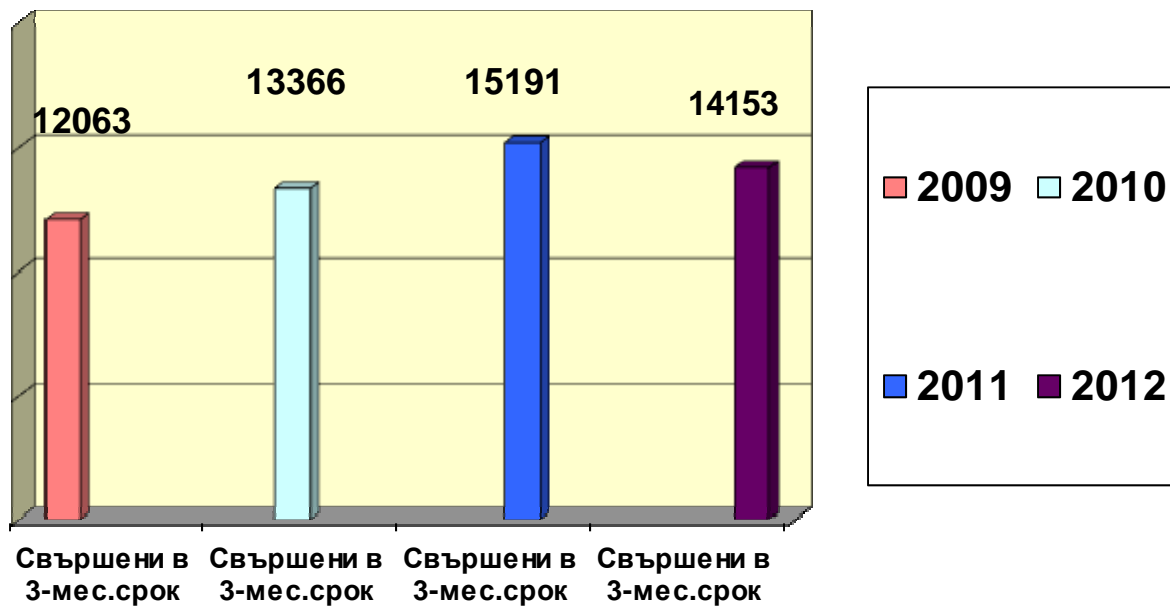
Диаграма № 2

Диаграма № 3

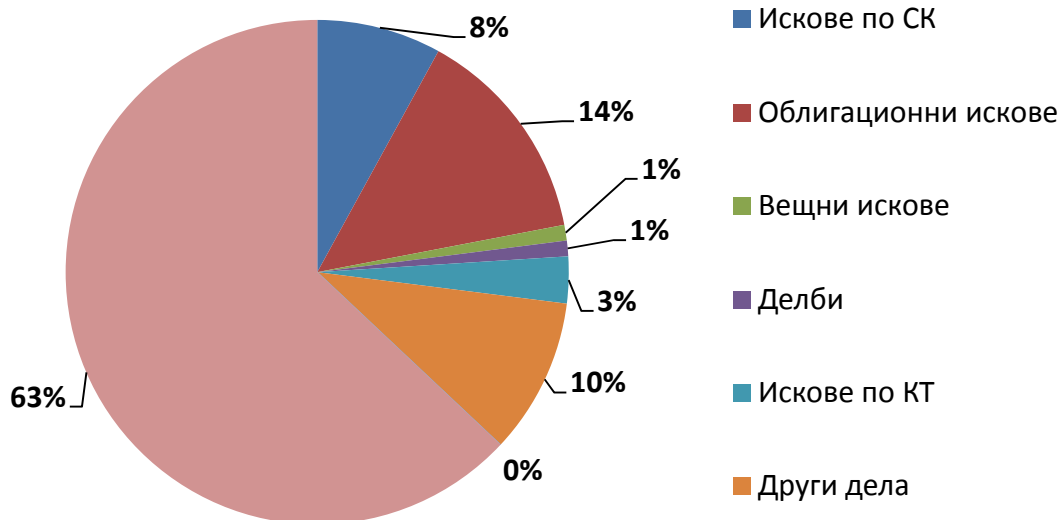

Диаграма № 4

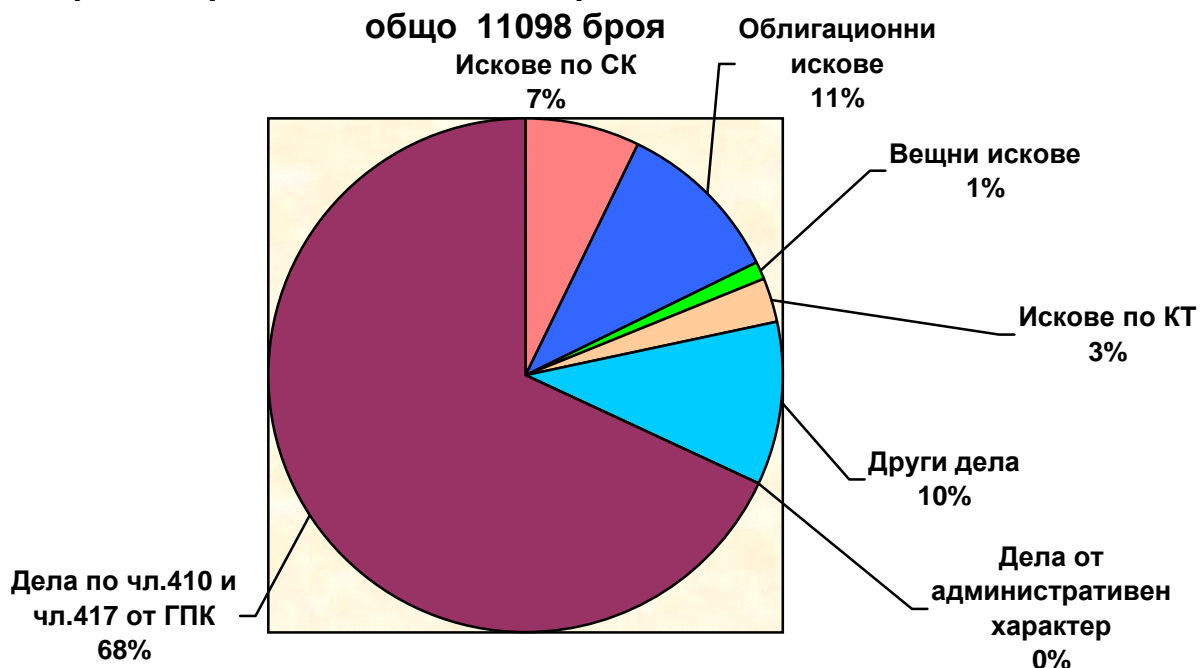
Диаграма №5

Разгледани граждански дела и частно-граждански дела за 2012 г. - 12390 броя

Диаграма № 6

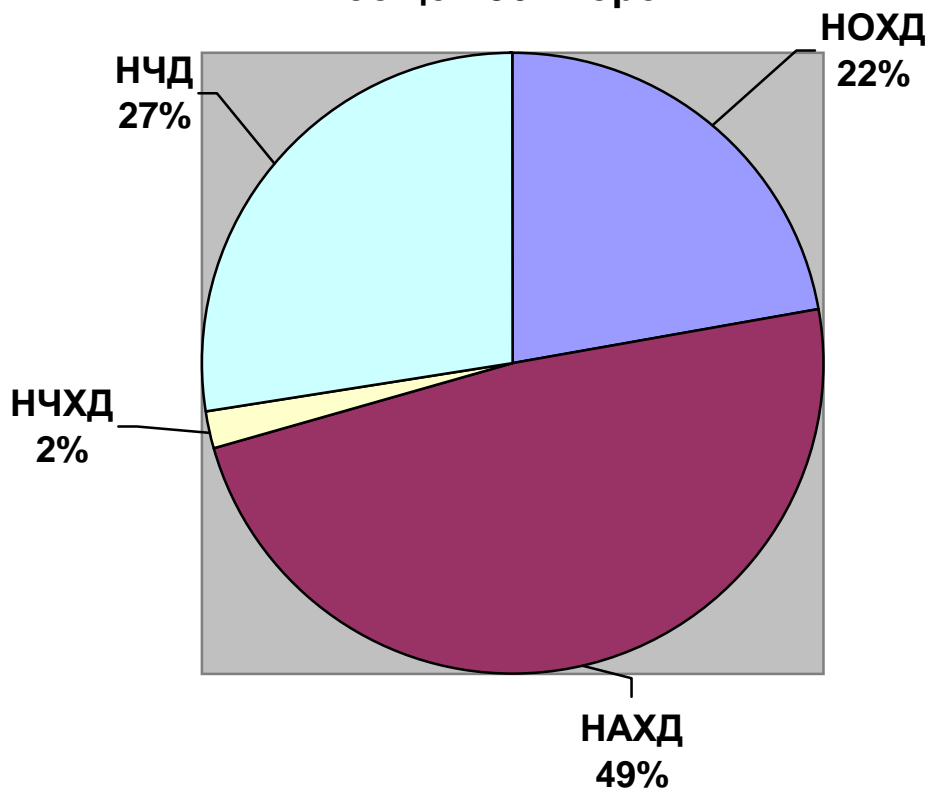
Свършени граждански и частно граждански дела за 2012 г. -
общо 11098 броя

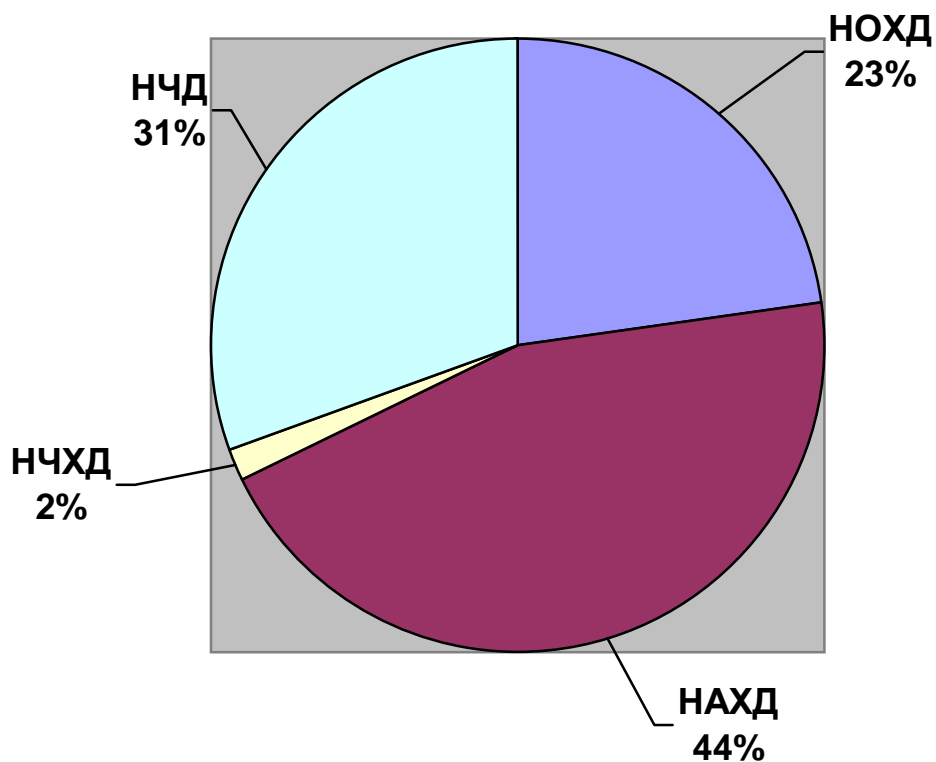
Диаграма № 7

Разгледани наказателни дела за 2012 г.
общо - 5647 броя

Диаграма № 8

Свършени наказателни дела за 2012 г.
общо 4930 броя

Диаграма № 9
Разгледани дела - общо 18037 за 2012 г.

